

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

STRATEJİK PLANI 2012-2016

ANKARA 2012

BEKİR BOZDAĞ
BAŞBAKAN YARDIMCISI

SUNUŞ

Dünyada ortaya çıkan sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel gelişmeler her şeyi etkilediği gibi Türk kamu yönetimini de etkilemiş, yeni gelişmeleri sisteme adapte etmek üzere bazı düzenlemelerin yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Yapılan bu düzenlemelerden birisi de 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Türkiye'de kamu malî yönetimi ve kontrol sistemini düzenleyen 5018 Sayılı Kanun, malî konuların yanında yönetimle ilgili konularda da yenilikler getirmiştir. Buna göre kamu idarelerinin yapmaları gereken çalışmalardan birisi de kamu yönetimi reformu kapsamında önemli bir araç olarak benimsenen stratejik plan hazırlama zorunluluğudur.

Söz konusu planlar, kamu idarelerinin hizmetlerini planlı bir şekilde sunmalarını, hizmetlerine yönelik politika geliştirmelerini, belirlenen politikaları somut iş programları ve bütçelere

dayandırmalarını, uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirmelerini, katılımcı yönetim anlayışını benimsemelerini, kaynaklarını stratejik önceliklere göre dağıtmalarını ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesini sağlamaktadır.

Anayasa, kanun ve diğer mevzuatla kendisine İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, toplumu din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek görevi verilen Diyanet İşleri Başkanlığı, kurum olarak her zaman topluma daha kaliteli hizmet verme gayreti içinde olmuştur. Başkanlık, yukarıda belirtilen görevlerini en iyi şekilde yerine getirmeye gayret ederken modern yönetim tekniklerinden yararlanmaya da her zaman önem vermiştir.

Bu çerçevede stratejik yönetim anlayışı Başkanlıkça benimsenmiş, konuya dair merkez ve taşra teşkilatlarını kapsayan uzun eğitim çalışmaları yapılmış ve kamu kurumları arasında ilk plan hazırlayan kurumlardan birisi olarak Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı 2009-2013 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Ancak geçen üç yıl içerisinde hukuki alt yapısı, görev ve sorumlulukları, hiyerarşik yapısı ve yönetim kadrosu bakımından Başkanlık büyük bir değişime sahne olmuştur. Bu yenilik ve değişimler de söz konusu planın yenilenmesini gerektirmiştir. Bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı yeni bir vizyonla 2012-2016 yıllarını kapsayacak şekilde yeniden hazırlanmıştır. Kurumun yeni planda belirlenen stratejik amaç ve hedeflerine ulaşacağına şimdiden güvenim tamdır. Plan döneminin sonunda ise personeli bakımından çok daha aktif ve yeterli, planlı ve sonuç odaklı çalışmayı özümsemiş ve başarmış bir kurum bulacağımızı ümit ediyorum. Bu özverili çalışmanın gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere teşekkür eder, planın Diyanet İşleri Başkanlığı, tüm çalışanları ve aziz milletimiz için hayırlara vesile olmasını dilerim.

PROF.DR. MEHMET GÖRMEZ
DİYANET İŞLERİ BAŞKANI

ÖNSÖZ

C umhuriyetimizin ilk, temel ve vazgeçilmez kurumlarından birisi olan Diyanet İşleri Başkanlığı seksen sekiz yıla yakın bir süredir toplumu din konusunda aydınlatma görevini en iyi şekilde ifa etme gayreti içerisinde olmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı, kurulduğu günden bugüne kadar geçen sürede insana hizmet odaklı çalışmayı kendisine ilke edinmiş, her türlü siyasi görüş ve düşüncenin dışında kalarak İslam dininin doğru bir şekilde anlaşılması ve yaşanması için gayret göstermiştir.

Dünyada ve ülkemizde meydana gelen değişimler doğal olarak Başkanlığımızı da etkilemiş, kurumun yapısı ve görevleri değişen şartlarla birlikte yeniden şekillenmiştir. Dünyada ve ülkemizde dine ve dini kurumlara 20-30 yıl önceki bakışla, bu günkü bakış arasında kıyas kabul etmeyecek derecede farklılık oluşmuştur. Bu bağlamda, bugün sadece ülkemiz ve İslam dünyasında değil neredeyse tüm dünyada Diyanet İşleri Başkanlığından değişik beklentiler ortaya çıkmış bulunmaktadır. Hiç şüphesiz Başkanlık tüm bu beklentileri hesaba katan bir hizmet politikası oluşturmak zorundadır. Aynı zamanda bir kamu kurumu olan Başkanlık, son dönemlerde kamu hizmetinden yararlananların kamudan beklentilerinin artmış olmasını da göz önünde bulundurmaktadır. Sayısı yüz bini çoktan geçmiş personeliyle dünya çapında bir hizmet yürüten ve büyük bir beklentiye muhatap olan Başkanlık, bu beklentilerin karşılanması noktasında stratejik yönetim yaklaşımını benimsemiş, merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan çok sayıda personelini bu hususta hizmet içi eğitimden geçirmiştir. Modern yönetim anlayışının önemli esasları olan hizmetlerin ve faaliyetlerin daha etkili, kaliteli, planlı ve sonuç odaklı bir şekilde yürütülmesi esaslı Başkanlığımız tarafından da benimsenen ve çalışmalarda tatbik edilen en önemli ilkeler olmuştur.

Yönetimin artık bir sanat, bir ilim dalı olarak ele alındığı günümüzde modern yönetimin ilke ve esasları belirlenmiş, plan ve

programlar olmazsa olmaz esaslar olarak öne çıkmıştır. Stratejik yönetim adı verilen bu sisteme uygun hareket eden kurumların daha başarılı oldukları da herkes tarafından kabul edilmiştir. Başkanlık bu bağlamda düzenlediği hizmet içi eğitimlerini devam ettirerek tüm personelinin planlı ve sonuç odaklı çalışmasını sağlayacaktır.

Diyanet İşleri Başkanlığı ilk stratejik planını beş yıllık bir periyod için 2009 yılı başında yürürlüğe koymuştu. Ancak plan dönemi bitmeden Başkanlığın kuruluş yasasında meydana gelen köklü değişiklikler, yeni yasa ile gelen yeni görevler ve yenilenen idari yapı planın yenilenmesini zaruri kılmıştır. Ayrıca, son bir kaç yılda dünyada ve ülkemizde Başkanlık açısından önemli değişimler de söz konusu olmuştur. Bu çerçevede dünyada ve ülkemizde değişen koşullar değerlendirilmiş, fırsat ve tehditler, güçlü ve zayıf yanlar belirlenerek misyon, vizyon, stratejik amaçlar ve hedefler yeniden ortaya konmuş, Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı 2012-2016 dönemi için yenilenmiştir.

08.03.2011 tarihinde hazırlık çalışmaları ile başlatılan stratejik plan çalışmalarına, Başkanlık mensuplarının yanında, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile hizmetlerimizden yararlanan vatandaşlarımızın da azami ölçüde katılım ve katkıları sağlanmıştır. Yapılan anketlerle katılımıcılık en üst seviyede sağlanmış, tüm paydaş kurumların ve toplamda sayıları on binleri aşan görevli ve vatandaşımızın eleştiri, görüş, öneri ve beklentileri alınmıştır. Plan hazırlanırken bunlar hep göz önünde tutulmuştur.

Stratejik plan hazırlanırken ülkemizdeki vatandaşlarımızın Başkanlıktan beklentileri yanında, yurt dışında yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın beklentileri de dikkate alınmıştır. Stratejik planın temel unsurlarını oluşturan amaç, hedef ve stratejiler kapsamlı bir durum analizine dayandırılarak, beklentilerin en üst düzeyde karşılanması, mümkün merteye eksik bir husus kalmaması için çalışılmıştır.

Önümüzdeki dönemde Başkanlığımız toplumun tüm kesimleri ile iletişim ve işbirliği içinde, uygulamaları izleyerek, sahip olduğu kaynakları en verimli biçimde kullanarak çalışmalarına devam edecektir. Bu süreçte en önemli kaynağımız olan personelimizin katkısı ve çalışma heyecanı planın uygulanmasında önemli bir rol oynayacaktır. Planın uygulanması ve Başkanlık hizmetlerinin başarılı bir şekilde ifa edilebilmesi noktasında her seviyedeki personelimizin üzerine düşen görevi en iyi şekilde yerine getireceğinden kuşku yoktur.

Planın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, 2012-2016 yıllarını kapsayacak Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını Yüce Mevla'dan niyaz ederim.

STRATEJİK PLAN 2012-2016

İÇİNDEKİLER

2	SUNUŞ
4	ÖNSÖZ
6	İÇİNDEKİLER
8	KISALTMALAR
9	İZLENEN YÖNTEM VE PLANLAMA SÜRECİ
11	DEĞERLENDİRME
13	DURUM ANALİZİ
15	A. Tarihi Süreç İçinde Diyanet İşleri Başkanlığı
19	B. Yasal Yükümlülükler
21	C. Hizmetler
22	D. Paydaş Analizi
24	a. İç Paydaş Anketi (Çalışanlar)
27	b. Dış Paydaş Anketi (Vatandaş)
30	c. Dış Paydaş Anketi (Kurum/Kuruluş)
31	d. Sonuç
31	E. Kurum içi Analiz ve Çevre Analizi
32	a. Teşkilat Yapısı
35	b. İnsan Kaynakları
43	c. Fiziksel Yapı
45	d. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları
46	e. Çevre (PEST) Analizi
48	f. GZFT (SWOT) Analizi

STRATEJİK
PLAN 2012-2016
İÇİNDEKİLER

51	GELECEĞE BAKIŞ
52	MİSYON
53	VİZYON
54	TEMEL DEĞERLER
55	STRATEJİK AMAÇLAR
55	STRATEJİK AMAÇLARA İLİŞKİN HEDEFLER, STRATEJİLER VE PERFORMANS GÖSTERGELERİ
56	STRATEJİK AMAÇ-1
56	Hedef 1.1
61	Hedef 1.2
64	Hedef 1.3
69	STRATEJİK AMAÇ-2
69	Hedef 2.1
71	Hedef 2.2
73	STRATEJİK AMAÇ-3
73	Hedef 3.1
75	Hedef 3.2
77	STRATEJİK AMAÇ-4
77	Hedef 4.1
81	Hedef 4.2
83	STRATEJİK AMAÇ-5
83	Hedef 5.1
87	Hedef 5.2
89	Hedef 5.3
93	MALİYETLENDİRME
97	İZLEME VE DEĞERLENDİRME

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
BHİM	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
DHA	Din Hizmetleri Ataşelikleri
DHM	Din Hizmetleri Müşavirlikleri
DHGM	Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
DİGM	Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
DİYK	Din İşleri Yüksek Kurulu
DÖSİM	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü
DYGM	Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
EHGM	Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
GZFT	Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar-Tehditler
HUHGM	Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
İKGM	İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü
PEST	Politik, Ekonomik, Sosyal ve Teknolojik Gelişmeler
SGB	Strateji Geliştirme Başkanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
YHGM	Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

DR. NECDET SUBAŞI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI

İZLENEN YÖNTEM VE PLANLAMA SÜRECİ

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu"nun 9. maddesiyle kamu idarelerine; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama görevi verilmiştir.

Öte yandan 26/05/2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 6. maddesi ile de "Kamu idarelerinin ilk stratejik planlarını geçiş takvimine uygun olarak en geç 31/01/2009 tarihine kadar hazırlamaları" hükmüne bağlanmıştır. Bu doğrultuda Başkanlığımızın 2009-2013 yıllarını kapsayan ilk stratejik planı hazırlanmış ve 30/12/2008 tarihli ve 185 sayılı Bakanlık oluru ile 01/01/2009 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur. Ancak, 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 01/07/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun'la yeniden düzenlenmiş ve Kurum'a bir çok yenilik getirmiştir. Hukuki olarak alt yapısı güçlendirilen ve hiyerarşik olarak seviyesi yükseltelen başkanlık birimlerinin görev tanımları yeniden yapılmış ve bu birimlere yeni görevler verilmiştir. Ayrıca, bu süreçte Kurum'un üst yönetim kadrosu tamamen değişmiştir. Bu hususlar Başkanlığımız Stratejik Plan'ının yenilenmesini gerekli kılmış, Plan'ın 2012-2016 dönemini kapsayacak şekilde yenilenmesi için 08/03/2011 tarihli ve 42 sayılı Devlet Bakanlığı onayı ile çalışmalara başlanmıştır.

Söz konusu çalışmaların başlatıldığı Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na ve Başkanlık birimlerine yazılı olarak bildirilmiş, Başkanlık web sayfasından da

teşkilatımız mensuplarına duyurulmuştur. Başkanlık'ta bu çalışmaları yürütmek üzere "Proje Yürütme Kurulu" ve "Proje Uygulama Ekibi" oluşturulmuş, "Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" güncellenmiş ve "Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Plan Hazırlık Programı " hazırlanmıştır.

Durum analizi kapsamında, Başkanlığın paydaşlarının görüş ve önerilerinin plana yansıtılabilmesi amacıyla "Dış Paydaş Anketi (Kurum/Kuruluş)", "Dış Paydaş Anketi (Vatandaş)" ve "İç Paydaş Anketi (Çalışanlar)" düzenlenmiş, elde edilen sonuçlar Proje Uygulama Ekibi tarafından değerlendirilerek plana yansıtılmıştır.

19 Mayıs 2011 tarihinde yapılan toplantıya Diyanet İşleri Başkanı, başkan yardımcıları, Proje Yürütme Kurulu ve Proje Uygulama Ekibi üyeleri katılmış ve "Hizmetlerin Belirlenmesi", "Paydaş Analizi", "GZFT ve PEST Analizleri", "Miyon ve Vizyonun Belirlenmesi", "Temel Değerlerin Belirlenmesi" ve "Stratejik Amaçların Belirlenmesi" konularında çalışmalar yapılmıştır.

Başkanlık merkez birimlerinin her biriyle "Hedeflerin Belirlenmesi", "Performans Göstergelerinin Belirlenmesi" ve "Stratejilerin Belirlenmesi" konularında, ilgili birim başkanı, birimdeki daire başkanları ve konu ile ilgili personelin katılımı ile çalışma toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılar sonucunda elde edilen bilgiler, Proje Uygulama Ekibi tarafından Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda belirtilen ana ilkelere göre değerlendirilmiş ve şekillendirilmiştir.

Çalışma toplantıları sonucunda oluşturulan taslak çalışmalar birimlerle paylaşılmış ve görüş ve önerilerinin bildirilmesi istenmiş; alınan görüş ve öneriler Proje Yürütme Kurulu'nun kararları doğrultusunda stratejik plana yansıtılmıştır.

Yukarıda zikredilen safahattan da anlaşılacağı üzere Kurumumuz, mümkün olan en geniş katılımı, uzun, yoğun ve yorucu çalışma ve gayretlerle stratejik planlama çalışmalarını büyük bir titizlikle sonuçlandırmış bulunmaktadır. Bu çalışmalarda gereken ilgi, bilgi ve desteğini bizden esirgemeyen Diyanet İşleri Başkanımız Sayın Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ'e, Proje Yürütme Kurulu Başkanı ve Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Sayın Dr. Ekrem KELEŞ'e ve diğer başkan yardımcısına, birim amirlerine, Proje Yürütme Kurulu ve Proje Uygulama Ekibi üyelerine, çalışmalarda aktif görev alan Birimim ve diğer birimlerin personeline Strateji Geliştirme Başkanlığı adına şükranlarımı sunuyorum.

2009-2013 STRATEJİK PLANININ DEĞERLENDİRİLMESİ

22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 01/07/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun'la yeniden düzenlenmiş ve Kurum'a bir çok yenilik getirmiştir. Bu sebeple, Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı'nın 2012-2016 dönemini kapsayacak şekilde yenilenmesine karar verilmiştir. Yürürlükteki stratejik planda, stratejik amaçların altında hedeflerin belirlenmemiş olması, stratejik amaçlarla ilgili değerlendirme yapabilmek için uygun olmayan veya anlaşılamayan performans göstergelerinin belirlenmiş olması, ihtiyaç duyulan verilerin ne şekilde temin edileceği ve raporlamanın nasıl yapılacağı hususlarının net olarak belirlenmemiş olması gibi nedenlerle etkin bir izleme ve değerlendirme yapılamamıştır.

Planda hedefler belirlenmediği için, sadece performans göstergelerinden hareketle stratejik amaçlara ne kadar ulaşıldığı yönünde yapılacak bir değerlendirmenin açık ve net bir sonuç vermeyeceği düşünülmüştür. Dolayısıyla, başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren bir değerlendirme yapılamamıştır.

Planın uygulandığı döneme ilişkin (2009-2010) performans göstergeleri bazında gerçekleştirme düzeyi aşağıda verilmiştir.

2009 yılı için belirlenen performans göstergelerinden (68 adet):

40 tanesi gerçekleştirilmiş (% 59),

15 tanesi beklenen değerin altında kalmış (% 22),

13 tanesi ise gerçekleştirilememiştir (% 19).

2010 yılı için belirlenen performans göstergelerinden (68 adet):

31 tanesi gerçekleştirilmiş (% 46),

21 tanesi beklenen değerin altında kalmış (% 31),

16 tanesi ise gerçekleştirilememiştir (% 23).

Yürürlükteki planda görülen ve yukarıda belirtilen eksiklikler yeni plan hazırlama sürecinde dikkate alınarak giderilmiştir. Ayrıca, paydaşların plana daha fazla katılımı sağlanarak katılımçılık üst düzeyde tutulmuş, stratejik planda yer alması gereken temel unsurların dışında gereksiz bölümlere yer verilmemiş, performans programı hazırlık sürecinde güçlük olmaması için stratejik amaç ve hedeflerin az sayıda olmasına özen gösterilmiştir.

DURUM ANALİZİ

- A. TARİHİ SÜREÇ İÇERİSİNDE
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
- B. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER
- C. HİZMETLER
- D. PAYDAŞ ANALİZİ
- E. KURUM İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE
ANALİZİ

Durum analizi çalışmasında Başkanlığın tarihi gelişimi, yasal yükümlülükleri, hizmetleri, paydaş analizi, kurum içi analiz ve çevre analizi yapılmıştır.

A. TARİHİ SÜREÇ İÇERİSİNDE DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Günümüzde insan haklarının en önde gelenlerinden birisi olan din hürriyetleri konusunda dünya ölçeğinde kabul edilmiş bir konsensüs vardır. Bununla birlikte din hizmetlerinin yasal düzeyde temellendirilmesi ve uygulamasında bir yeknesaklık bulunmamakta, her ülke kendi örf, gelenek ve kültüründen gelen özelliklere göre bu konuyu ele almaktadır. Dini, coğrafi ve kültürel olarak birbirlerine çok yakın olmalarına rağmen Avrupa Birliği ülkelerinde bile din hizmetlerinin sunumu oldukça farklıdır. AB hukuku bu alanda bir norm koymadığından üye ülkeler bu hizmetleri kendi gelenek ve ulusal yasaları çerçevesinde şekillendirmektedirler. Bu anlamda kimi ülkelerin anayasalarında din işlerine vurgu yapılmakta, temel kanunlarında din hizmeti kamu hizmeti olarak görülmekte ve devletle irtibatlandırılmakta iken, kimi ülkelerde de laiklik ilkesi doğrultusunda din işleri ile devlet işlerinin tamamen ayrıldığına vurgu yapılmakta ve din işlerinin kilise tarafından devletten bağımsız olarak yürütülmesi esasa bağlanmaktadır.

Ülkemizde din hizmetleri geçmişten günümüze hep bir kamu hizmeti olarak görülmüştür. Osmanlı devleti sadece çoğunluğun dini olan İslâm dini ile ilgili işleri değil, azınlıkların dini işlerini de bu bağlamda değerlendirmiş, Millet Sistemi denilen bir uygulama ile tüm vatandaşlarının din hizmetlerini kamu hizmeti anlayışı içerisinde idare etmiştir.

Osmanlı devletinde İslâm dinine dair işler ve Müslümanlara sunulacak din hizmetleri, bir devlet görevlisi olan Şeyhülislam tarafından idare edilmiştir. Şeyhülislamlık, İmparatorluğun son iki asrına gelinceye kadar vakıflar ve din hizmetlerinin yanında, adliye ve eğitim hizmetlerinin de idaresini deruhte etmiştir. Tanzimat'tan sonra, adliye ve maarif nezaretlerinin kurulmasıyla birlikte Şeyhülislamlığın yetki alanı sadece dini konularla sınırlı hâle gelmiştir. Şeyhülislamların devlet erkânı arasındaki yeri ve konumunda zaman içerisinde değişimler olmuş; ömürleri boyunca bu hizmeti sürdürmek üzere atanan kişilerin daimi Divan üyesi (Bakanlar Kurulu) olarak kabul edilmeleri söz konusu olduğu gibi, gerektiğinde Divana katıldıkları da vakidir. Ancak son dönemlerde kabine sistemi oluşturulduğunda (1826

yılında Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılıp Ağakapısı Şeyhülislamlığa tahsis edildikten sonra) Şeyhülislam, Şeri'ye ve Evkaf Nazırı adıyla kabine üyesi sayılmış ve görev süresi, üyesi olduğu hükümetin ömrüne bağlı hâle getirilmiştir. Cumhuriyetin ilanından önce olağan üstü hâllerin yaşandığı bir dönemde kurulan TBMM hükümeti döneminde de din hizmetleri ihmal edilmemiş, Osmanlı dönemindeki şekli ile Şeyhülislamlık ve Evkaf Nezaretinin hizmetlerini deruhte etmek üzere 3 Mayıs 1920 tarihinde oluşturulan hükümette Şer'îye ve Evkaf Vekaleti adı altında bir bakanlık yer almış ve bu kurum 3 Mart 1924'te Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluncaya kadar ülkede din hizmetlerini yürütmüştür. Din hizmetlerinin gündelik politikanın dışında ve üstünde tutulması gerçeğinden hareketle kaldırılan bu bakanlık, Osmanlı devletindeki Şeyhülislamlık ile Türkiye Cumhuriyetindeki Diyanet İşleri Başkanlığı arasında bir tür köprü vazifesi görmüştür. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kuruluş kanunu olan 3 Mart 1924 tarihli 429 sayılı kanunla Başkanlığın görevi, 'İslâm dininin itikat ve ibadet alanıyla ilgili işleri yürütmek ve dini kurumları idare etmek' şeklinde ifade edilmiştir. Ülkedeki tüm cami ve mescitlerle bunların görevlilerinin idaresi Başkanlığa verildiği gibi, tekke ve zaviyelerle bunların görevlisi olan şeyhlerin idaresi de Başkanlığa verilmiştir. 1925 yılında tekke ve zaviyelerin kapatılması ile birlikte bunlara dair hususlar Başkanlığın görev alanından çıkarılmıştır. 429 sayılı yasa Başkanlık teşkilatı ve kadroları hakkında bir husus içermemiş, ancak 1924-1926 yılları bütçe kanunlarında kadro dereceleri ve sayıları belirtilmeksizin merkez teşkilatında, Reis, Heyet-i Müşavere, memûrin-i merkeziye ve müstahdemin-i muhtelif; taşra teşkilatında ise müftüler, müftî müsevvidleri, müstahdemin-i ilmiye, vâizler, dersiâmlar ve müftülükler müstahdemini kadroları maaş yekûnu olarak yer almıştır. 1927 Yılı Bütçe Kanunu'nda, 71'i merkezde olmak üzere toplam 7172 adet kadro tahsis edilen Diyanet İşleri Reisliği'nin merkez ve taşra teşkilatlarının idarî yapısı da ilk defa belirtilmiştir.

Buna göre, merkez teşkilatında Heyet-i Müşavere ile Tetkik-i Mesâhif Heyeti Reisliği, Müessesât-ı Diniye Müdüriyeti, Memurîn ve Sicil Müdüriyeti, Levâzım Müdüriyeti, Tahrirat ve Evrak Müdüriyeti; taşrada ise vilayet ve kazalarda müftülükler yer almıştır. 1931 yılı Bütçe Kanunu ile bütün cami ve mescitlerin idaresi ve bunların görevlileri Evkâf Umûm Müdürlüğü'ne devredilmiş ve bu sebeple Dini Müesseseler Müdürlüğü ile Levazım Müdürlüğü'nün personeli, 4081 hayrat hademesi, 26 cuma ve kürsü vaizi kadrolarıyla birlikte Evkâf Umum Müdürlüğü'ne geçmiştir. Alt yapısı zaten oldukça zayıf ve yetersiz olan Başkanlık, bu kanunla neredeyse işlevsiz hâle gelmiştir. Uygulama bu hâliyle 1950 yılına kadar devam etmiştir.

22.06.1935 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2800 sayılı "Diyanet İşleri Reisliği Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun", Başkanlığımızın ilk teşkilat kanunudur. Bu kanunda, teşkilatın yapısı, kadro durumu, merkez ve taşra görevlilerinin nitelikleri ve tayin usûlleri belirlenmiş, her vilayet ve kazada bir

müftü bulunacağı hükme bağlanmış, müftü seçimi usûlü belirlenmiştir.

29.04.1950 tarihinde yürürlüğe giren 5634 sayılı kanunla Diyanet İşleri Reisliği'nin adı "Diyanet İşleri Başkanlığı" olarak değiştirilmiş, Evkâf Umum Müdürlüğü'ne devredilen cami ve mescitlerin idaresi ve cami görevlileri (Hademe-i Hayrat) kadroları da yeniden Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlanmıştır.

1961 Anayasası Diyanet İşleri Başkanlığı'nı Anayasal bir kurum olarak düzenlemiş, genel idare içinde yer vermiş ve bu kurumun, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirmesini öngörmüştür. 1982 Anayasası ise 'Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.' hükmü ile Başkanlığın görevlerini yerine getirirken uyması gereken kıstasları belirlemiştir.

5634 sayılı Kanunla oluşturulan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın teşkilat ve kadro yapısı 1965 yılına kadar aynen devam etmiştir. 15.08.1965 tarihinde yürürlüğe giren 633 sayılı "Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" Başkanlığın görevleri noktasında önemli bir açılım getirmiş, İslâm dininin ahlak alanı ile ilgili işleri yürütmek de görevler arasında sayılmıştır. Kanun'da Başkanlığın görevi, 'İslâm dininin inançları, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek' şeklinde ifade edilmiştir. Bu Kanunla, daha önce çıkarılan mevzuatta dağınık hâlde bulunan hükümler yürürlükten kaldırılarak, Başkanlıkla ilgili mevzuat tek bir metinde toplanmıştır. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı kadrosu ikiye çıkarılmış, bazı birimlerin adı değiştirilmiş ve yine bazı yeni birimler kurulmuştur. Birimlerin görevleri ve bütün görevler için atama nitelikleri kanun metninde ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Daha sonraki yıllarda da ihtiyaca binaen eğitim merkezi müdürlüğü, hac işleri müdürlüğü gibi yeni birimler Bakanlar Kurulu kararlarıyla teşkilata ilave olmuştur.

26 Mart 1976 tarihli ve 1982 sayılı Kanun'la 633 sayılı Kanun'da bazı önemli yenilikler ve değişiklikler yapılmış ancak bu Kanun, Anayasa Mahkemesi'nin 18.12.1979 tarihli ve E.79/25-K:79/46 sayılı kararıyla usûl yönünden iptal edilmiştir. Meydana gelen hukukî boşluk ancak 01.07.2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun ile 31 yıl sonra doldurulabilmiştir.

24.02.1978 tarihli ve 7/14656 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı birimler daire başkanlığına dönüştürülmüş, eğitim merkezlerinin sayısı 5'e çıkarılmış ve ilk defa 10 adet Yurtdışı Din Hizmetleri Müşavirliği kadrosu ihdas edilerek, Başkanlığın yurt dışında da teşkilatlanması sağlanmıştır. 14.12.1983 tarihli Resmî Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki sayılan cetvellerde Başkanlığımıza tahsis edilen kadrolar da yayımlanmış ve 3046 sayılı "Bakanlıkların Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun"a uygun olarak Baş-

kanlık yeniden teşkilatlandırılmıştır. Bu çerçevede, Merkez teşkilatı bir Başkan, beş başkan yardımcısı, beş danışma ve denetim birimi, beş ana hizmet birimi ve dört yardımcı hizmetler birimi şeklinde; taşra teşkilatı 67 il müftülüğü, 582 ilçe müftülüğü ve 7 eğitim merkezi müdürlüğü şeklinde; yurt dışı teşkilatı ise 16 din hizmetleri müşavirliği ve 17 din hizmetleri ataşeliği şeklinde oluşturulmuştur.

Başkanlığın mevcut teşkilat yapısı, 633 sayılı Kanun'da çok kapsamlı değişiklikler yapan 01.07.2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun ile belirlenmiştir. Söz konusu Kanun Başkanlığa oldukça önemli kazanımlar sağlamıştır. Herşeyden önce hiyerarşik olarak Başkanlık, Genel Müdürlük seviyesinden Müsteşarlık seviyesine yükseltilmiş, iki sürekli kurula ilaveten dokuzu genel müdürlük seviyesinde olmak üzere on dört hizmet birimi oluşturulmuştur. Başkanın görev süresi 5 yıl ile sınırlandırılmış, bir kişinin en fazla iki kez bu göreve getirilebileceği hükme bağlanmıştır. Başkan yardımcılarının sayısı üçe düşürülmüştür. Katılımcı bir anlayışla Din İşleri Yüksek Kurulu için üye seçimini yapacak heyetin kapsamı genişletilmiş, teşkilatın her kademesinden temsilcilerin katılımı sağlanmıştır. Gerek Din İşleri Yüksek Kurulu gerekse diğer birimlere verilen yeni birçok görevle uluslararası arenada etkin bir din hizmeti sunmanın yasal alt yapısı oluşturulmuştur. Bu bağlamda, çağımızda din hizmeti sunmanın bir gereği olarak cami dışı din hizmetlerinin önü açılmış, Başkanlık personelinin hizmet içi eğitimleri için gerekli alt yapı hazırlanmış, ayrıca bir radyo ve televizyon kurulması hususu da Başkanlığa bir görev olarak verilmiştir. Böylece Başkanlık, toplumu din konusunda aydınlatma noktasında her türlü imkândan yararlanmaya âdeta memur edilmiştir. Modern yönetimin bir gereği olarak insan kaynakları yönetim sistemi benimsenmiş ve personelin kariyer sistemine göre alınarak yetiştirilmesi sağlanmıştır. Başkanlığın ihtiyaç duyduğu kadrolar ihdas edilerek personelin yıllardır mağdur durumda bulunduğu özlük haklarında bir iyileşme sağlanmıştır. Özetle, söz konusu Kanun din hizmetlerinin önünü açmış, engel görülebilecek hususları bertaraf etmiş, teşkilat personelinin uygun bir ortamda hizmet etmesine zemin hazırlamıştır.

B. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre, İslâm Dininin inançları, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek görevi Diyanet İşleri Başkanlığı'na aittir. Bu Kanuna göre Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- İslâm dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihî tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak,
- Dinî konularda telif, tercüme, inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak, ihtiyaç duyduğu konularda inceleme ve araştırma grupları oluşturmak, bu hususta yurt içi veya yurt dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanmak,
- Yurt içinde ve yurt dışında İslâm dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmî ve istişarî toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak,
- Yurt içinde ve yurt dışında İslâm dini ve diğer dinler ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda mahiyetindeki çalışmalarını takip etmek, bunları değerlendirmek,
- İncelenmesi talebiyle Başkanlığa gönderilen basılı, sesli ve görüntülü eserleri dinî bakımdan inceleyerek görüş bildirmek,
- Din Şûrası düzenlemek,
- Mushafların, cüzlerin, mealli Mushafların ve Kur'an-ı Kerim metinlerinin hatasız ve eksiksiz basım ve yayımını sağlamak üzere kontrol etmek ve onaylamak,
- Hatalı ve noksan olarak basılan veya yayımlanan Mushaf ve cüzler ile sesli veya görüntülü Kur'an-ı Kerim yayınlarını tespit etmek,
- Kıraat ilmi ile ilgili çalışmalar yapmak ve arşiv oluşturmak,
- Cami ve mescitleri ibadete açmak, yönetmek, ibadet ve irşat hizmetlerini yürütmek,
- Cami ve mescit dışındaki yerlerde panel, konferans, seminer, sempozyum ve benzeri dinî programlar ile ilmî toplantılar düzenlemek,
- Ceza infaz kurumları ve tutukevleri, çocuk ıslahevleri, huzurevleri, sağlık kuruluşları ve benzeri yerlerde bulunan vatandaşlara irşat hizmetleri götürmek,
- Dinî gün ve gecelerde programlar düzenlemek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak namaz vakitleri ile dinî gün ve geceleri tespit ve ilan etmek, bunun için gerekli çalışmaları yürütmek,

- Aile, kadın, gençlik ve toplumun diğer kesimlerine yönelik dinî konularda aydınlatma ve rehberlik yapmak,
- Yurt içinde ve hacda kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,
- İhtiyaç duyulan yerlere okuma salonları açmak ve bunlarla ilgili işleri yürütmek,
- Kur'an-ı Kerim okumak, anlamını öğrenmek, hafızlık yapmak, din eğitimi almak isteyenler için kurslar düzenlemek, Kur'an kursları açmak ve bu kurslarda okuyan öğrenciler için yurt ve pansiyonlar açmak ve yönetmek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitim programları geliştirmek, planlamak ve uygulamak, bu amaçla eğitim merkezleri açmak ve bu merkezlerle ilgili iş ve hizmetleri yürütmek,
- Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, hizmet talep edenlerin hakları korunacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, ilgili ülke, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu konulardaki hizmet ve faaliyetleri düzenlemek, yürütmek ve denetlemek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hac ve umreye gideceklerle görevlilerin eğitimini sağlamak,
- Toplumun din konusunda aydınlatmak amacıyla gerçek ve elektronik ortamda basılı, sesli ve görüntülü eserler hazırlamak, hazırlatmak, bunları inceleyerek yayınlamak, süreli yayınlar yapmak ve gerektiğinde ücretsiz yayın dağıtmak,
- Görev alanı ile ilgili konularda radyo ve televizyon yayını yapmak, diğer radyo ve televizyonlarda yayınlanmak üzere programlar hazırlamak ve hazırlatmak, bu konularda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve diğer yayın kuruluşları ile işbirliği yapmak,
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve İslâm dinine mensup topluluklara yönelik değişik dil ve lehçelerde yayınlar hazırlamak, hazırlatmak ve gerektiğinde bunları ücretsiz dağıtmak,
- Uluslararası antlaşmalar ve ilişkiler çerçevesinde ilgili makamlarla işbirliği yaparak yurt dışındaki vatandaşlarımızın din hizmetleri ve din eğitimi ile ilgili işlerini yürütmek, soydaş ve akraba toplulukları ile İslâm dinine mensup diğer topluluklara bu konularda yardımcı olmak,
- Diğer din mensupları, kurum, kuruluş ve topluluklarıyla ilişkiler konusunda gerekli çalışmaları yapmak,

- Başkanlığın insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak, personelinin, kurs ve stajları ile hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, planlarını hazırlamak ve bu işleri yürütmek,
- Kurum için gerekli her türlü teknik, donanım ve altyapı hizmetlerini planlamak, geliştirmek, kurmak, işletmek, yenilemek, bu altyapıların güvenliğini ve sürekliliğini sağlamak,
- Cami, Kur'an kursu, hizmet binası ve diğer dini tesislerin estetik, fonksiyonel ve güvenli şekilde inşası için çalışmalar yaparak teknik yönden kontrolünü sağlamak, tip projeler hazırlamak, hazırlatmak ve kontrol etmek,
- Cami ve mescitlerdeki teberrükat eşyasının tespiti, korunması ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Gerektiğinde yardım kampanyaları düzenlemek, aynî ve nakdî bağışları kabul ederek bunların dinî hizmetler için sarf edilmesini temin etmek.

C. HİZMETLER

Diyanet İşleri Başkanlığının sunmuş olduğu hizmetler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Cami Hizmetleri
- Cami Dışı Din Hizmetleri
- Dinî Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri
- Din Eğitimi Hizmetleri
- Yayın Hizmetleri
- Hac ve Umre Hizmetleri

D. PAYDAŞ ANALİZİ

Diyanet İşleri Başkanlığının hizmetleri ile ilgisi olan, Başkanlıktan doğrudan veya dolaylı etkilenen veya Başkanlığı etkileyen kişi, grup veya kurumlar paydaş olarak belirlenmiştir. Paydaşlar çeşitli özelliklerine göre lider, çalışan, hizmet alan, temel ortak, stratejik ortak ve tedarikçi olarak aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları Tablosu

Paydaşlar	Lider	Çalışan	Hizmet Alan	Temel Ortak	Stratejik Ortak	Tedarikçi
Kurum Personeli	0	✓				
Vatandaş-Soydaş-Dindaş ve Diğer İnsanlar			✓			
Başbakanlık				✓		
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı			✓		✓	
Milli Eğitim Bakanlığı			✓		✓	✓
Dışişleri Bakanlığı				✓		
Maliye Bakanlığı						✓
Adalet Bakanlığı			✓		✓	
Sağlık Bakanlığı			✓		✓	✓
İçişleri Bakanlığı				✓		
Diğer Bakanlıklar			0			0
Vakıflar Genel Müdürlüğü						✓
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu			✓		✓	✓
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı					✓	✓
İlahiyat Fakülteleri					✓	✓
Diğer Fakülteler						0
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları			0			0
Türkiye Diyanet Vakfı				✓		✓
STK (Vakıf-Dernek-Sendika vb.)			0		0	0
Basın/Yayın Kuruluşları			✓			
Yerel Yönetimler			✓			✓
Yabancı Misyon Şeflikleri						0

Diyanet İşleri Başkanlığının ürettiği hizmetleri alan, kullanan veya bunlardan yararlanan kişi, grup veya kurumlar hizmet alanlar olarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Vatandaş, soydaş, dindaşlar ve diğer insanlar
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Adalet Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Diğer Bakanlıklar
- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
- Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Sivil Toplum Kuruluşları (Vakıf-Dernek-Sendika vb.)
- Basın/Yayın Kuruluşları
- Yerel Yönetimler

Diyanet İşleri Başkanlığından hizmet alan paydaşlara yönelik Başkanlığın sunduğu hizmetleri gösteren Hizmet Alanlar-Sunulan Hizmetler Tablosu aşağıda verilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan Hizmet Alanlar – Hizmetler Tablosu

Hizmetler	Cami Hizmetleri	Cami Dışı Din Hizmetleri	Dini Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri	Din Eğitimi Hizmetleri	Yayın Hizmetleri	Hac ve Umre Hizmetleri
Hizmet Alanlar						
Vatandaş	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Soydaş	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dindaş	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Diğer insanlar		✓	✓	✓	✓	
Milli Eğitim Bakanlığı		✓			✓	
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı		✓	✓	✓	✓	
Adalet Bakanlığı		✓	✓		✓	
Sağlık Bakanlığı		✓				
Diğer Bakanlıklar		✓				
Diğer Kamu Kurumları ve Kuruluşları		✓				
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu		✓			✓	
Sivil Toplum Kuruluşları (Vakıf-Dernek-Sendika vb.)		✓		✓	✓	
Basın/Yayın Kuruluşları		✓			✓	
Yerel Yönetimler		✓			✓	

Diyanet İşleri Başkanlığı Paydaşları ile Yapılan Anket Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve Katılımcılık

Paydaş katılımını en üst seviyede tutabilmek amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hizmetleri ile ilgisi olan, Başkanlıktan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen veya Başkanlığı etkileme gücüne sahip olan paydaşlar analiz edilmiştir. Paydaş analizi çerçevesinde sırasıyla paydaşların tespit edilmesi, sınıflandırılması, görüş ve önerilerinin alınarak değerlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Paydaşların görüş ve önerilerinin alınabilmesi amacıyla internet ortamında "İç Paydaş Anketi (Çalışanlar)" ve "Dış Paydaş Anketi (Vatandaş)" düzenlenmiştir. Söz konusu anketlere 4.314 Kurum personeli ile 6.492 vatandaş katılım sağlamıştır. Oldukça geniş sayılabilecek bu katılım ve bir bölümü açık uçlu sorulardan oluşan anket yardımıyla paydaşların görüş ve önerileri alınmıştır. Her açık uçlu soruya 8-10 bin arasında cevap verilmiştir. Bu da paydaşların görüş ve önerilerini istedikleri gibi ilettikleri anlamına gelmektedir.

Ayrıca, dış paydaş çalışmaları kapsamında Başkanlığın paydaşı olduğu tespit edilen kurum ve kuruluşlara "Dış Paydaş Anketi (Kurum/Kuruluş)" uygulanarak toplam 30 kurum/kuruluşun görüş ve önerileri alınmıştır. Bu anket çalışmasına da Başbakanlık başta olmak üzere bazı kurumlar bütün birimlerinin ayrı ayrı katılmalarını sağlayarak yüksek ilgi göstermişlerdir.

Anket çalışmaları sonucunda ortaya çıkan önemli bulgular aşağıda özetlenmiştir.

a. İç Paydaş Anketi (Çalışanlar)

Diyanet İşleri Başkanlığı 2012-2016 Stratejik Planı'nın hazırlanması aşamasında çalışanların beklentilerinin ortaya çıkması ve stratejik planın katılımcılık esasına uygun olarak sürdürülebilmesi için iç paydaşımız olan Başkanlığımız personeliyle İç Paydaş Anketi gerçekleştirilmiştir. Ankete merkez ve taşra teşkilatından toplam 4.314 personel katılmıştır.

Başkanlık Hizmetlerinin Önem Sırasına Göre Sıralanması

Başkanlık personelinin "Başkanlığın verdiği hizmetleri önem sırasına göre numaralandırınız" sorusuna verdiği cevaplar değerlendirildiğinde, en önemli hizmetin cami hizmetleri olduğu, din eğitimi hizmetlerinin de ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulara göre Başkanlık hizmetlerinin önem sırası şöyledir:

1. Cami hizmetleri
2. Din eğitimi hizmetleri (Kur'an kursları)
3. Cami dışı din hizmetleri (aile irşad büroları, konferans, seminer hizmetleri vb.)
4. Hac ve umre hizmetleri
5. Yayın hizmetleri
6. Dini soruları cevaplandırma ve rehberlik hizmetleri

Temel Değerlerinin Tespit Edilmesi

Diyanet İşleri Başkanlığının temel değerlerinin tespit edilmesi ve bunların sıralanmasına yönelik olarak sorulan sorulara verilen cevaplarda görevlilerin % 36'sı ahlakiliği, % 32'si ise güvenilirliği ilk sıraya koymuştur. Her bir kriterin aldığı toplam puanlar değerlendirildiğinde en yüksek puanı alan ahlakilik ve güvenilirlikten sonra sırasıyla birleştiricilik, kuşatıcılık, bilimsellik, sürekli gelişim, kaliteli hizmet, erişilebilirlik, kurumsallık, katılımcılık, tarafsızlık, çözüm odaklılık, işbirliği, dayanışma, paylaşma ve şeffaflık konularının geldiği gözlenmiştir.

Güçlü Yönler

Başkanlığın güçlü yanlarının tespitine yönelik soruda personelimiz Kurum'un güçlü yönlerini değerlendirmiş ve "Görevlilerin toplumda saygın bir yeri olması" ifadesi personelin % 66'sı tarafından çok önemli, % 27'si tarafından da önemli bulunmuştur.

Personele göre Kurum'un en güçlü yanı, görevlilerin toplumda saygın bir yerinin olmasıdır. Sonra sırasıyla toplumun ortak değeri olan din alanında hizmet veriyor olması, personelin eğitim seviyesinin yükseliyor olması, çalışanların motivasyonunun yüksek olması, Başkanlığın sunduğu hizmetlere güven duyulması, toplumun her kesimine ulaşıyor olması, geniş bir teşkilat yapısına sahip olması, Kurum'un yeterli tecrübeye sahip olması, Diyanet TV'nin kurulacak olması, toplumun büyük kesimi tarafından otorite olarak kabul edilmesi, bir devlet kurumu olması, eğitim merkezlerinin yeterli sayıda olması, yurt dışı hizmetlerinin personelin yeterlik düzeyini artırması, Türkiye Diyanet Vakfı ile ortak çalışması yer almaktadır.

Başkanlığın güçlü yanı olarak görülen ancak yukarıda ifade edilmeyen hususların tespitine yönelik olarak ankette açık uçlu bırakılan soruya personelin verdiği cevaplar tevhit edildiğinde aşağıdaki hususların da önemli sayıda personel tarafından Başkanlığın güçlü yanı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Bunlar sırasıyla şunlardır:

- Toplumun tüm kesimlerine eşit mesafede bulunan ve birleştirici bir kurum olması,
- Personelin yetkin, ahlaki değerlere sahip ve görevine bağlı olması,
- Kurum'un dürüst, şeffaf, güvenilir, gelişme ve yeniliğe açık olması,
- Hac ve umre organizasyonlarında başarılı olması,
- Yurt dışı hizmetlerinde başarılı ve yurt dışındaki imajının olumlu olması,
- Toplumsal sorunlara duyarlı olması,
- Yayın hizmetlerinde başarılı olması,
- Diyanet İşleri Başkanı'nın toplumda olumlu bir imajının olması,
- Siyaset üstü / dışı bir kurum olması.

Zayıf Yönler

Katılımcılara göre Kurum'un en zayıf yanı personelin özlük haklarının yetersiz olmasıdır. Personelin % 62'si özlük haklarının yetersiz olmasının çok önemli

olduğunu, % 31'i ise önemli olduğunu ifade etmiştir. Sonra sırasıyla, personel arası iletişimin zayıf olması, lojman imkânlarının sınırlı olması, sosyal tesislerin yetersizliği, çalışma ortamının fiziksel şartlarının yetersiz olması, hizmet içi eğitime ihtiyacın yüksek olması, bütçe imkânlarının sınırlı olması, hedef kitle hakkında yeterli bilgi olmaması, performans yönetim sisteminin olmaması, bütçe dışı kaynaklara ihtiyaç duyulması, bayan personel sayısının yetersizliği, dini tesislerin farklı özel ve tüzel kişilere ait olması gelmektedir. Bayan personel sayısının yetersizliğini çok önemli bulanların oranı % 27, önemli bulanların oranı ise % 48'dir.

Başkanlığın zayıf yanı olarak görülen ancak yukarıda ifade edilmeyen hususların tespitine yönelik olarak ankette açık uçlu bırakılan soruya personelin verdiği cevaplar tevhit edildiğinde aşağıdaki hususların da önemli sayıda personel tarafından Başkanlığın zayıf yanı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Bunlar sırasıyla şunlardır:

- Başarılı personelin yeterince ödüllendirilmemesi,
- Personelin yetkinlik ve yeterliklerinin tam olmaması ve tüm personeli kapsayan bir rotasyon uygulamasının olmaması,
- Cami dışı din hizmetlerinin yetersizliği, bu hizmetlerde kitle iletişim araçları vb. imkanların yeterince kullanılmaması nedeniyle toplumun tüm kesimlerine ulaşılamaması,
- Güncel dini meselelerde net tavrın ivedilikle ortaya konamaması,
- Yayınların fiyatının yüksek oluşu ve ücretsiz yayın dağıtımının yetersiz olması,
- Kur'an kurslarının sayısının az olması ve mevcutların fiziki yapılarının yetersiz olması,

Beklentiler

Çalışanların Başkanlıktan beklentilerini tespit etmek üzere ankette açık uçlu olarak sorulan "Başkanlık'tan beklentilerin neler olduğu" sorusuna 7.460 beklenti yazılmıştır. En fazla beklenti "Atama ve nakillerle görevlendirmelerin objektif kriterlere bağlanması", "Hizmet sınıfları arasındaki farkın kaldırılarak tüm personelin özlük haklarının iyileştirilmesi" noktasında olmuştur. "Merkez teşkilatı ile taşra teşkilatı arasında irtibatın güçlendirilmesi" ve "Sosyal imkânların artırılması (lojman, misafirhane ve diğer tesisler)" talepleri de en çok dile getirilen hususlar arasında yer almaktadır. Başkanlık tarafından sunulan hizmetlerle ilgili olarak yapılan teklifler şunlardır:

- Cami dışı din hizmetlerinin geliştirilmesi,
- Hizmet içi eğitim (ihtisas eğitimleri, yeni eğitim merkezleri, eğitim programlarının içeriği, tashih-i huruf kurslarına alım şartlarının kolaylaştırılması, isteyen görevliler için hizmet içi eğitim kurslarının düzenlenmesi),
- Yaz Kur'an kurslarıyla ilgili düzenlemeler (kursların okullarda verilmesi, eğitim materyallerinin ücretsiz verilmesi, ders saatlerinin artırılması, öğrenci sayısına yönelik kotanın düşürülmesi),

- Personelin eğitim seviyesinin yükseltilmesi ve verilen eğitimlerin artırılması,
- Kur'an kurslarıyla ilgili düzenlemeler (iaşe-ibate giderlerinin bütçeden karşılanması, sayılarının artırılması, kursların bilgi çağına uygun bir şekilde donatılması),
- Güvenilirlik ve samimiyet ilkelerinin öne çıkarılması,
- Cami hizmetlerinin geliştirilerek, yapısı ile ilgili düzenlemeler yapılması (sosyal hizmetlerin sunulabileceği ve bayanlara, gençlere ve çocuklara yönelik yerlerin yapılması; camilerin bilgi çağına uygun bir şekilde donatılması),
- Cami görevlilerinin para toplamaması.

b. Dış Paydaş Anketi (Vatandaş)

Diyanet İşleri Başkanlığı 2012-2016 Stratejik Planı'nın hazırlanması aşamasında vatandaşların beklentilerinin ortaya çıkması ve stratejik planın katılımçılık esasına uygun olarak sürdürülebilmesi için dış paydaşımız olan vatandaşlarla Dış Paydaş Anketi gerçekleştirilmiştir. Ankete toplam 6.492 vatandaşımız katılmıştır.

Başkanlığın Görevleri Hakkındaki Bilgi Düzeyi

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hizmetleri ve görevleri hakkındaki bilgi düzeyleri sorulduğunda vatandaşlarımızın % 90'ından fazlasının Başkanlığımız hizmetlerinden orta ve daha yüksek derecede bilgi sahibi olduğu, % 8'inin ise az veya çok az bilgi sahibi olduğu ortaya çıkmıştır.

Başkanlığın Hizmetlerinden Haberdar Olma Yolları

Başkanlığın hizmetlerinden haberdar olma yollarından en çok bilineni % 61.4'lük bir oranla Kurum'un web sitesidir. İkinci sırayı din görevlileri almakta, bunu da sırasıyla yayınlar, basın organları izlemektedir. Tanıtım etkinlikleri ve Kur'an kursları son sıralardadır.

Web sitesi üzerinden yapılan bir ankette Kurum'un en çok site aracılığı ile tanındığının ortaya çıkmış olması anlaşılabilir olmakla birlikte, resmî yazı gönderilerek kurum ve kuruluşlara yapılan ankette bu oranın daha yüksek çıkması Kurum web sitesinin tanıtımdaki ağırlığını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda hedef kitlelere ulaşmada gelişen teknolojinin, çalışanların ve ürünlerin önemi ortaya çıkmaktadır. Sonuçlar ayrıca, Başkanlığın basın organlarında daha fazla gündemde yer alması ve tanıtım etkinliklerini artırması gerektiğini göstermektedir. Böylece Başkanlık toplumun daha geniş kesimlerine hizmetlerini duyurma olanağı bulabilecektir.

Başkanlık Hizmetlerinin Öneme Göre Sıralanması

Çoktan seçmeli sorularda vatandaşlarımıza göre Başkanlığımızın en önemli hizmeti cami dışı din hizmetleridir (aile irşad büroları, konferans, seminer hizmetleri vb.). Önem sırasına göre bunu cami hizmetleri, din eğitimi hizmetleri, yayın hizmetleri, hac ve umre hizmetleri izlemektedir. En az önemli görülen hizmetimiz ise

dini soruları cevaplandırma hizmeti olmuştur.

İç paydaş anketinde cami hizmetlerinin Başkanlığın en önemli hizmetleri arasında öne çıktığını yukarıda izah etmiştik. Vatandaşlarımıza göre ise en önemli hizmet cami dışı din hizmetleridir. Hizmet planlaması ve üretiminde bu hususun göz önünde bulundurulmasının son derece önemli olduğu ortadadır.

Güçlü Yönler

Başkanlığın güçlü yönü olarak görülen ancak çoktan seçmeli olan sorularda ifade edilmeyen hususların tespitine yönelik olarak ankette açık uçlu bırakılan sorulara vatandaşların verdikleri cevaplar tevhit edildiğinde aşağıdaki hususların da önemli sayıda vatandaş tarafından Başkanlığın güçlü yanı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Bunlar sırasıyla şunlardır:

- Halkla iç içe olarak iyi ilişkiler geliştirmesi, birleştirici ve kuşatıcı politikalarla toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlaması,
- Yönetim ve kurumsal yapısının güçlü olması, gelişim, değişim ve yeniliğe açık olması,
- Güvenilir, tarafsız, bilimsel bilgi kullanan, ilkeli, şeffaf ve ahlakilikten ödün vermeyen bir yapıda olması,
- Dini gün ve gecelerde programlar düzenleyerek halkı aydınlatması,
- Teşkilat yapısının genişliği, personelinin yetkinlik seviyesinin yüksekliği ve eğitilmiş olması.

Geliştirilmesi Gereken Yönler

Başkanlığın geliştirmesi gereken yönleri ile ilgili yöneltilen sorulara verilen cevaplarda en çok sınav, atama ve nakillerde şeffaflık ve adaletin sağlandığının açıkça teyit edilmesine duyulan ihtiyacın yer aldığı görülmüştür. Bunu personelin yeterlik ve yetkinliklerinin artırılması ve hizmetleri toplumun tüm kesimlerine ulaştırabilmek için gerekli çalışmaların yürütülmesi arzusu izlemiştir. Kurum içi iletişimin bozukluğu ve personel arası ilişkilerin iyileştirilmesi de geliştirilmesi gereken yönler arasında yer almaktadır.

Açık uçlu sorulara vatandaşlarımız tarafından verilen cevaplara göre Başkanlığımızca geliştirilmesi gereken diğer hususlar şöylece sıralanabilir:

- Başkanlıkta kurumsal gelişim ve değişimin yeterli olmaması,
- Kitle iletişim araçları ve teknolojinin hizmet sunumunda yeterince kullanılmaması,
- Kendi radyo ve televizyonunun olmaması,
- e-hizmetlerin yeterli düzeyde olmaması,
- Kur'an kurslarının yetersizliği,
- Yabancı dillerde yeterince yayın yapılmaması, yayınların iyi bir şekilde tanıtılmaması ve halka yeterince ulaştırılmaması,

- Hizmet çeşidi ve kalitesinin yeterli seviyede olmaması,
- Cami hizmetlerinde aksaklıklar bulunması, camilerin temizliğinin yetersiz ve yapılarının düzensiz olması,
- Dini sorulara cevap vermede yeterince hızlı olamama, kurum içi tutarlılığı sağlayamama ve ülke gündemini meşgul eden dinî meseleler ve dine yapılan saldırılar hakkında zamanında ve net görüş belirtememe,
- Hacca gidecek vatandaşların kura ile belirlenmesi ve hac ve umrede görevlendirilen personelin yetersizliği,
- Camilerde ve Kur'an kurslarında sosyal alanların olmaması, teknolojik donanımlarının eksik olması ve bunların giderilmesi için ödenek ayrılmaması,
- Kadına, aileye, gençlere ve çocuklara yönelik hizmetlerin yetersizliği.

Beklentiler

Vatandaşlarımızın Başkanlığımızdan beklentilerini tespit etmek üzere ankette açık uçlu soru olarak sorulan "Başkanlık'tan beklentilerin neler olduğu" sorusuna 11.043 beklenti yazılmıştır. Vatandaşların beklentileri ve önerilerinin de genel olarak personel beklentileri ile aynı doğrultuda olduğu anlaşılmıştır. Ankette en çok dile getirilen hususlar aşağıda sıralanmıştır:

- Atamalarda ve personel alımı için yapılan sınavlarda şeffaf ve tarafsız olduğu ve adaletin sağlandığı açık bir şekilde ortaya konulmalı,
- Toplumun tüm kesimlerine eşit, hoşgörülü, samimi, hakkaniyet ölçüsüne riayet ederek, kaliteli, erişilebilir ve doğru hizmet sunulmalı ve halkın dinî konularda bilinçlenmesi sağlanmalı,
- Beşeri münasebetlere dikkat edilmeli, halkla bütünleşerek toplumun tüm kesimlerine hitap edilmeli ve birleştirici olunmalı,
- Din hizmetinin sunumunda teknolojiden faydalanılmalı, gelişim ve yeniliğe açık olunmalı,
- Basın - yayın hizmetleri geliştirilmeli ve Başkanlığa ait bir TV ve radyo istasyonu kurulmalı,
- Camilerin hem fiziki yapıları (engelli ve yaşlılar için düzenleme yapmak vb.) hem de cami içi din hizmetleri (vaaz, hutbe, cami dersleri vb.) geliştirilmeli, camilerden çok sık yardım toplanmamalı,
- Personele verilen eğitimler artırılarak hizmet bilinci geliştirilmeli,
- Personele sunulan sosyal imkânlar ve kurum içi iletişim geliştirilmeli,
- Yeni eğitim metotları kullanılarak din eğitimi geliştirilmeli, yaş sınırı kaldırılarak Kur'an eğitimi yaygınlaştırılmalı, eğitim materyalleri ve dini yayınlar ücretsiz dağıtılmalı,
- Kadın, aile, gençler ve çocuklara yönelik çalışmalar artırılarak cami dışı din hizmetleri geliştirilmeli,

- Gündemdeki dini sorulara anında ve net cevaplar verilmeli, dine yapılan saldırılara karşı net tavır konulmalı,
- Personelin hizmet sahasının farklı bölgelerinde hizmet sunmasını sağlayacak şekilde nakil planlamaları yapılmalı, hafızlara atama ve nakillerde öncelik sağlanmalı,
- Diyanet İşleri Başkanlığı özerk ve siyasetten uzak olmalı,
- Anketler düzenli bir şekilde yapılmalı ve değerlendirilmeye alınmalı,
- Hz. Peygamberin sünnetine sadakatle tabi olunmalı.

Ankete genel olarak bakıldığında, vatandaşlarımızın Başkanlıkça geliştirilmesi gereken yönler arasında ifade ettiği bazı hususları beklentiler bölümünde de tekrarladığı görülmektedir. Başkanlığın güçlü yanlarından olarak görülen bazı hususların beklentiler arasında da zikredilmesi ise, söz konusu hususların daha fazla geliştirilmesinin istendiği şeklinde yorumlanmıştır.

c. Dış Paydaş Anketi (Kurum/Kuruluş)

Diyanet İşleri Başkanlığı 2012-2016 Stratejik Planı'nın hazırlanması aşamasında paydaş kurum ve kuruluşların beklentilerinin ortaya çıkması ve stratejik planın katılımcılık esasına uygun olarak sürdürülebilmesi için dış paydaşımız olan kurum ve kuruluşlarla Dış Paydaş Anketi gerçekleştirilmiştir. Kurum ve kuruluşlara resmî yazı ile iletilen anketle 30 kurum/kuruluşun görüş ve önerileri alınmıştır.

Başkanlığın Hizmetlerinden Haberdar Olma Yolları

Kurumların Başkanlığımızın hizmet ve görevleri hakkındaki bilgiyi en çok Başkanlık web sitesi yoluyla, sonra sırasıyla basın yoluyla ve Kurum yayınlarından edindikleri belirlenmiştir. Tanıtım etkinlikleri yoluyla Başkanlığımızdan haberdar olanların oranı ise görece düşük düzeydedir. (% 25.5)

Başkanlık Hizmetlerinin Öneme Göre Sıralanması

Kurumlar, Başkanlığın verdiği hizmetlerden cami hizmetlerini en önemli hizmet, cami dışı din hizmetlerini ise en az önemli hizmet olarak belirlemişlerdir. Bu sonuçla, cami hizmetlerinin en önemli hizmet olduğu personelden sonra kurumlarca da vurgulanmıştır.

Güçlü Yönler

Kurumlar, teşkilat yapısının yaygın olması ve geniş kitlelere hizmet veriyor olması, hac ve umre organizasyonları yapması ve ziyaretlerin güvenli bir şekilde yerine getiriliyor olması, yayın hizmetlerinin bulunması, bu hizmetle daha geniş kitlelere ulaşılabilmesi ve yayınlarının güvenilir olması, cami ve Kur'an kursu hizmetleri sunuyor olmasını Başkanlığın güçlü yönleri olarak değerlendirmişlerdir.

Geliştirilmesi Gereken Yönler

Kurumların Başkanlığın geliştirilmesini gerekli bulduğu yönlerini altı ana başlık

altında toplayabiliriz. Bunlar:

- Başkanlığın yurt dışı hizmetleri ve İslam ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesi,
- Personelin verimliliğinin artırılması,
- Camilerin yönetimi ve cami hizmetlerinin geliştirilmesi,
- Toplumun birlik ve beraberliğine yönelik faaliyetlerin artırılması,
- Çocuklara ve gençlere yönelik yayınların çeşidi ve sayısının artırılması,
- Televizyon, radyo ve sosyal medya gibi araçların daha fazla kullanılmasıdır.

Beklentiler

Kurumların Başkanlıktan beklentilerini dört ana başlık altında toplayabiliriz. Bunlar:

- Cami dışı din hizmetlerinin artırılması,
- Özürlülere yönelik hizmetlerin artırılması,
- Camilerin daha fonksiyonel hâle getirilmesi,
- Sivil toplum kuruluşları ile ilişkilerin geliştirilmesidir.

d. Sonuç

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 5 inci maddesinde belirtilen "Genel İlkeler" temelinde, stratejik planlama sürecinde Başkanlığın hizmetlerinden yararlananların, Kurum çalışanlarının, sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili diğer tarafların katılımları sağlanmış ve katkıları alınmıştır. Başkanlık paydaşlarının öneri ve eleştirilerini özgürce ifade edebilecekleri ortamlar oluşturularak katılımcılık en üst düzeyde tutulmaya çalışılmıştır. Katılımcı sayılarına ve açık uçlu sorulara verilen cevaplara bakıldığında bu konuda başarılı olduğu söylenebilir.

Anket çalışmaları sonucunda paydaşların görüşleri olarak ortaya çıkan tüm hususlar stratejik amaçların ve hedeflerin belirlenmesi ile stratejilerin tespitinde dikkate alınarak plana yansıtılmıştır.

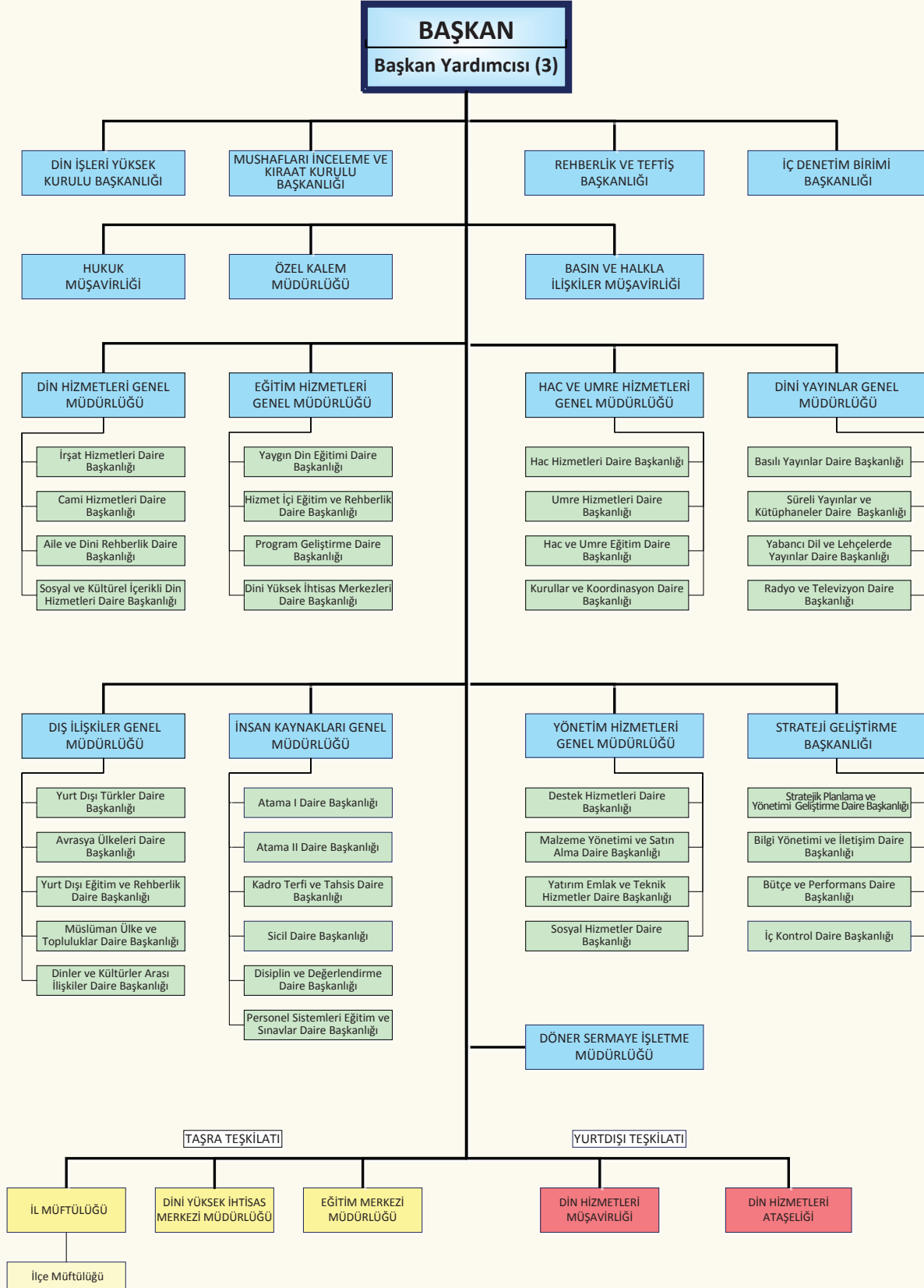
E. KURUM İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE ANALİZİ

Kurum içi analiz ve çevre analizi çalışmasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın teşkilat yapısı, insan kaynakları, fiziksel yapısı, bilgi ve teknoloji kaynakları analiz edilmiş, çevre (PEST) ve GZFT (SWOT) analizleri yapılmıştır.

a. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Teşkilat Yapısı

Başkanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatları ile bunlara bağlı alt birimlerden oluşmaktadır. Başkanlığın teşkilat şeması aşağıda verilmiştir.

Merkez Teşkilatı

Başkanlık merkez teşkilatı, Başkan, üç başkan yardımcısı, iki sürekli kurul ile hizmet birimleri ve bu birimlere bağlı daire başkanlıklarından oluşmaktadır.

SÜREKLİ KURULLAR

1. Din İşleri Yüksek Kurulu
 - a. Din Şûrası Genel Sekreterliği
 - b. Araştırma, Geliştirme ve Dokümantasyon Merkezi (AR-GED)
2. Mushafı İnceleme ve Kıraat Kurulu

HİZMET BİRİMLERİ

1. Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 - a. İrşat Hizmetleri Daire Başkanlığı
 - b. Cami Hizmetleri Daire Başkanlığı
 - c. Aile ve Dinî Rehberlik Daire Başkanlığı
 - d. Sosyal ve Kültürel İçerikli Din Hizmetleri Daire Başkanlığı
2. Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 - a. Yaygın Din Eğitimi Daire Başkanlığı
 - b. Hizmet İçi Eğitim ve Rehberlik Daire Başkanlığı
 - c. Program Geliştirme Daire Başkanlığı
 - d. Dini Yüksek İhtisas Merkezleri Daire Başkanlığı
3. Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 - a. Hac Hizmetleri Daire Başkanlığı
 - b. Umre Hizmetleri Daire Başkanlığı
 - c. Hac ve Umre Eğitim Daire Başkanlığı
 - d. Kurullar ve Koordinasyon Daire Başkanlığı
4. Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
 - a. Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı
 - b. Süreli Yayınlar ve Kütüphaneler Daire Başkanlığı
 - c. Yabancı Dil ve Lehçelerde Yayınlar Daire Başkanlığı
 - d. Radyo ve Televizyon Daire Başkanlığı
5. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
 - a. Yurt Dışı Türkler Daire Başkanlığı
 - b. Avrasya Ülkeleri Daire Başkanlığı

- c. Yurt Dışı Eğitim ve Rehberlik Daire Başkanlığı
 - d. Müslüman Ülke ve Topluluklar Daire Başkanlığı
 - e. Dinler ve Kültürler Arası İlişkiler Daire Başkanlığı
6. **İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü**
- a. Atama I Daire Başkanlığı
 - b. Atama II Daire Başkanlığı
 - c. Kadro Terfi ve Tahsis Daire Başkanlığı
 - d. Sicil Daire Başkanlığı
 - e. Disiplin ve Değerlendirme Daire Başkanlığı
 - f. Personel Sistemleri Eğitim ve Sınavlar Daire Başkanlığı
7. **Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü**
- a. Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
 - b. Malzeme Yönetimi ve Satın Alma Daire Başkanlığı
 - c. Yatırım Emlak ve Teknik Hizmetler Daire Başkanlığı
 - d. Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
8. **Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı**
9. **İç Denetim Birimi Başkanlığı**
10. **Strateji Geliştirme Başkanlığı**
- a. Stratejik Planlama ve Yönetimi Geliştirme Daire Başkanlığı
 - b. Bilgi Yönetimi ve İletişim Daire Başkanlığı
 - c. Bütçe ve Performans Daire Başkanlığı
 - d. İç Kontrol Daire Başkanlığı
11. **Hukuk Müşavirliği**
12. **Özel Kalem Müdürlüğü**
13. **Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği**
14. **Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü**

Taşra Teşkilatı

Taşra teşkilatı, il ve ilçe müftülükleri, dini yüksek ihtisas merkezleri ve eğitim merkezi müdürlüklerinden oluşmaktadır.

Yurtdışı Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatı, vatandaş ve soydaşlarımız ile Müslüman toplulukların bulunduğu ülkelerdeki büyükelçiliklerimiz nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, başkonsolosluklarımız nezdinde de din hizmetleri ataşelikleri ile bunlara bağlı olarak görev yapan din görevlilerinden ve müşavirlik ve ataşelik birimleri bulunmayan bazı ülkelerde ise geçici din görevlilerinden oluşmaktadır.

b. İnsan Kaynakları

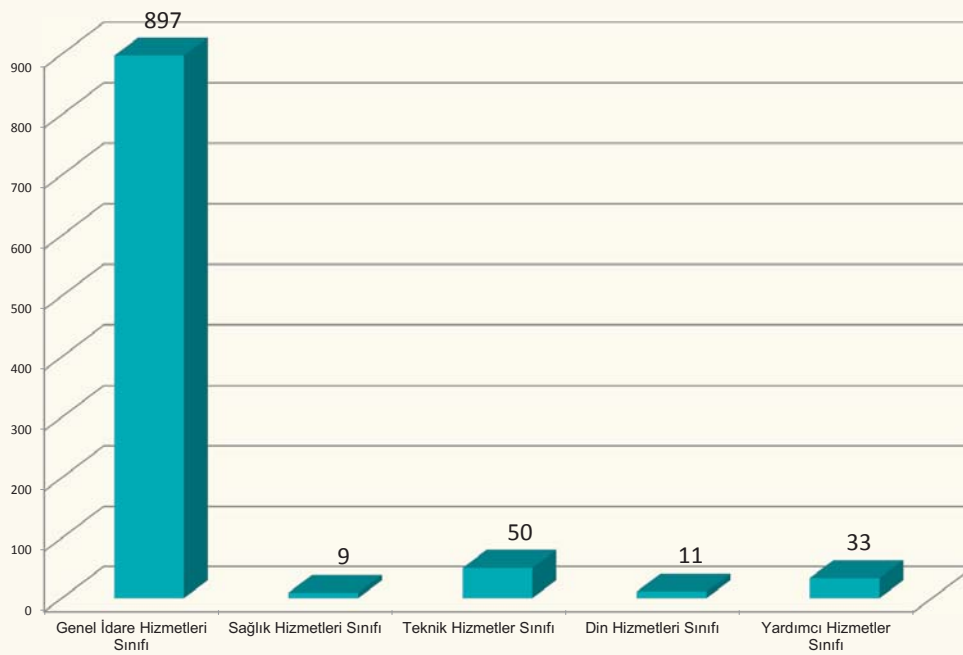
Merkez Teşkilatı

Başkanlığımız, görev alanına giren konulardaki hizmetleri en iyi şekilde yerine getirebilmek için, merkezde toplam 1000 personelle hizmetini sürdürmektedir.

Başkanlık Makamı, Diyanet İşleri Başkanı ve üç başkan yardımcısından oluşmaktadır. Başkanlığımız; hizmet ve faaliyetlerini iki sürekli kurul, on dört hizmet birimi ve bu birimlere bağlı otuz beş daire başkanlığı ile yerine getirmektedir.

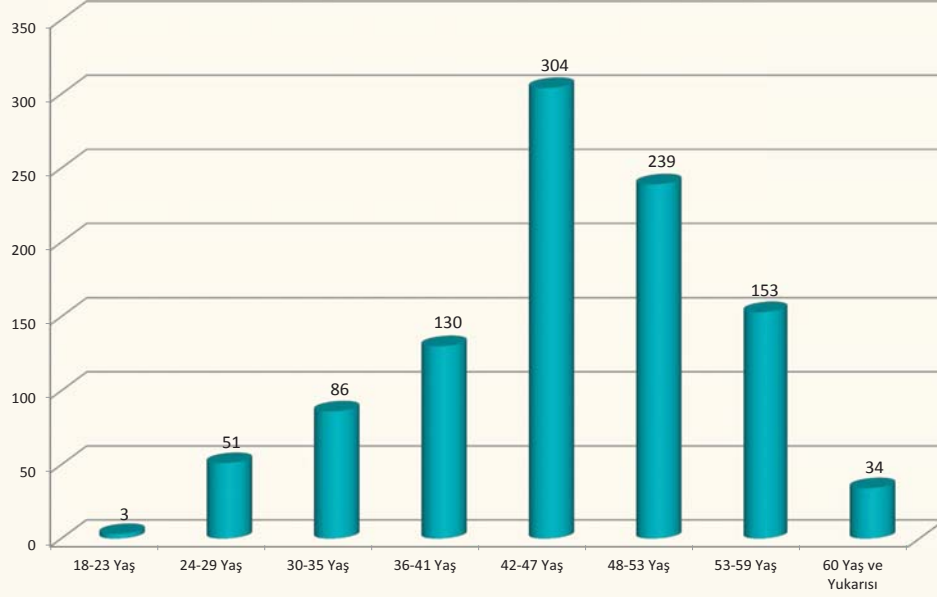
Merkez personelinin hizmet sınıflarına, yaş gruplarına, eğitim durumlarına ve cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Hizmet Sınıflarına Göre Personelin Dağılımı

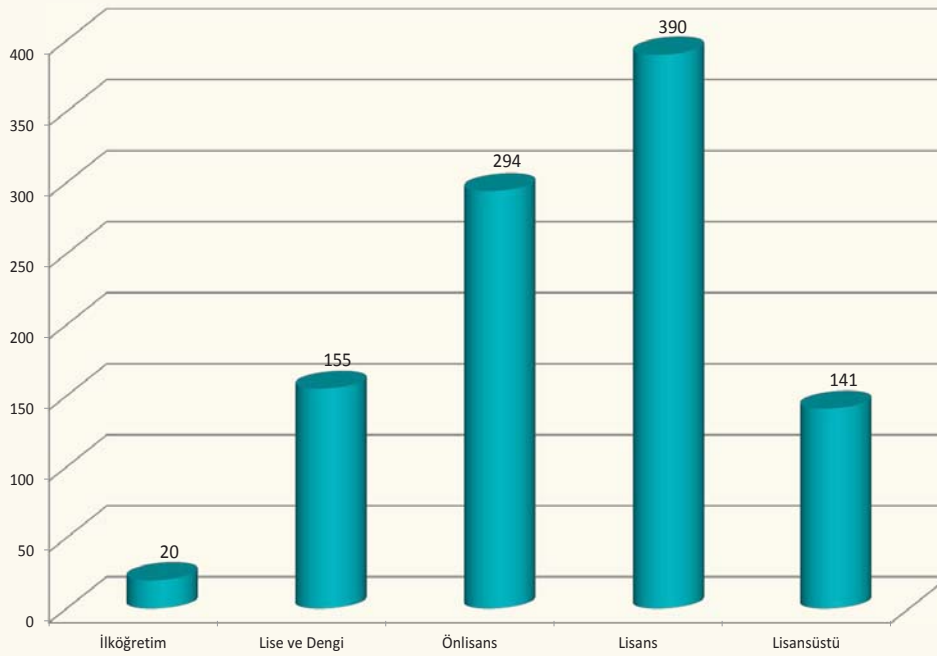

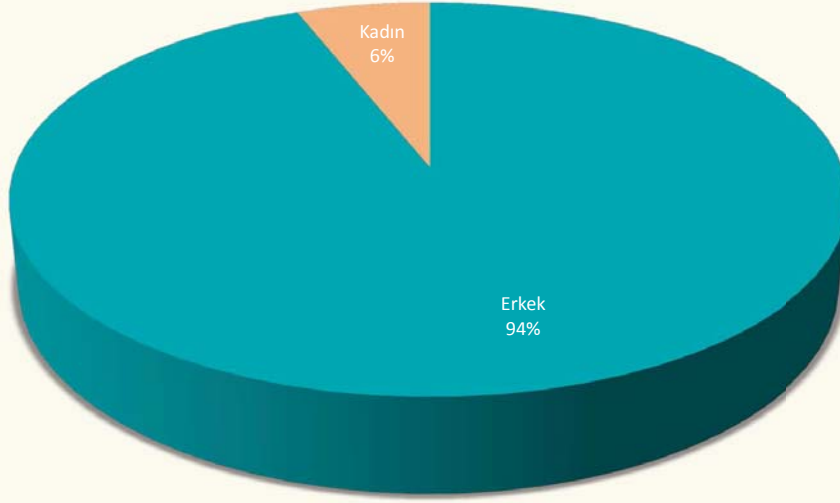
Yaş Gruplarına Göre Personelin Dağılımı

Eğitim Durumlarına Göre Personelin Dağılımı

Cinsiyetlerine Göre Personelin Dağılımı

Taşra Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatı, il ve ilçe müftülükleri ile doğrudan başkanlığa bağlı dinî yüksek ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerinden oluşur.

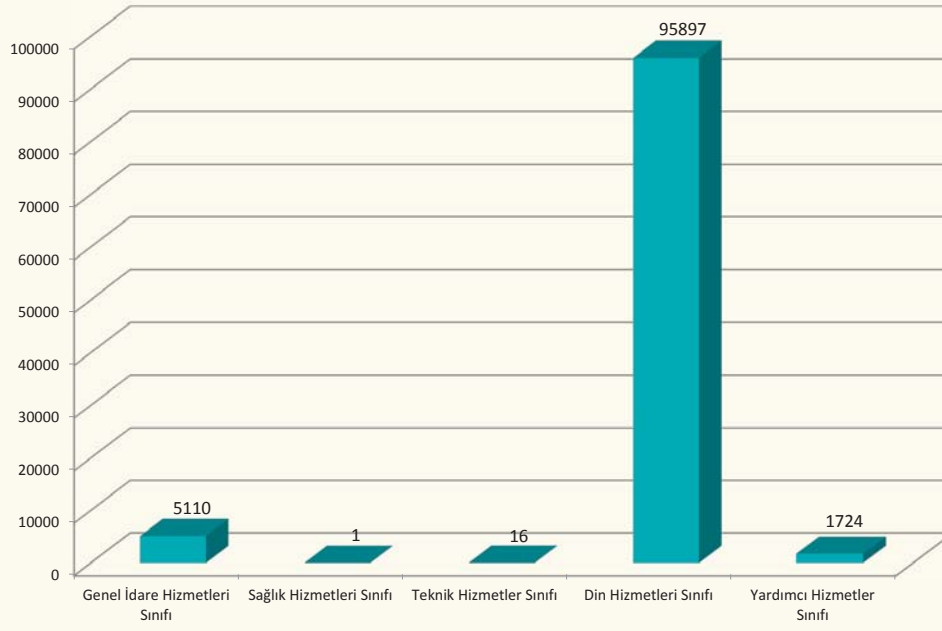
Müftülükler

Müftülükler; illerde il müftülüğü, ilçelerde ilçe müftülüğü olarak teşkilatlanmıştır. İl ve ilçe müftülüklerinde; il ve ilçe müftüsü, il müftü yardımcısı, baş vaiz, uzman vaiz, vaiz, şube müdürü, Kur'an kursu müdürü, murakıp, uzman, şef, Kur'an kursu baş öğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi, başimam-hatip, uzman imam-hatip, imam-hatip, başmüezzin, müezzin-kayyım ve çeşitli unvanlardaki diğer personel bulunmaktadır.

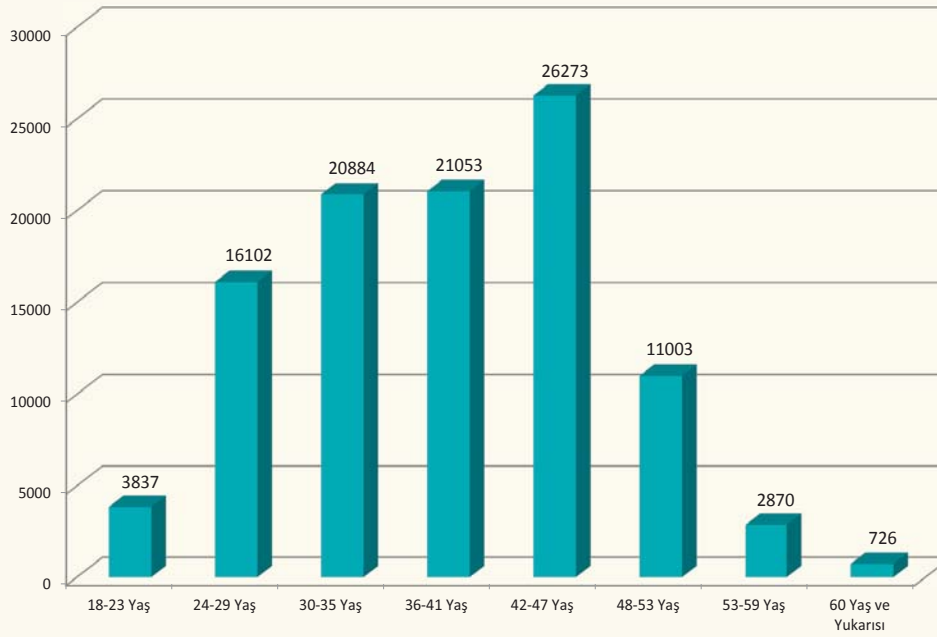
Müftülüklerde görev yapan personelin hizmet sınıflarına, yaş gruplarına, eğitim durumlarına ve cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

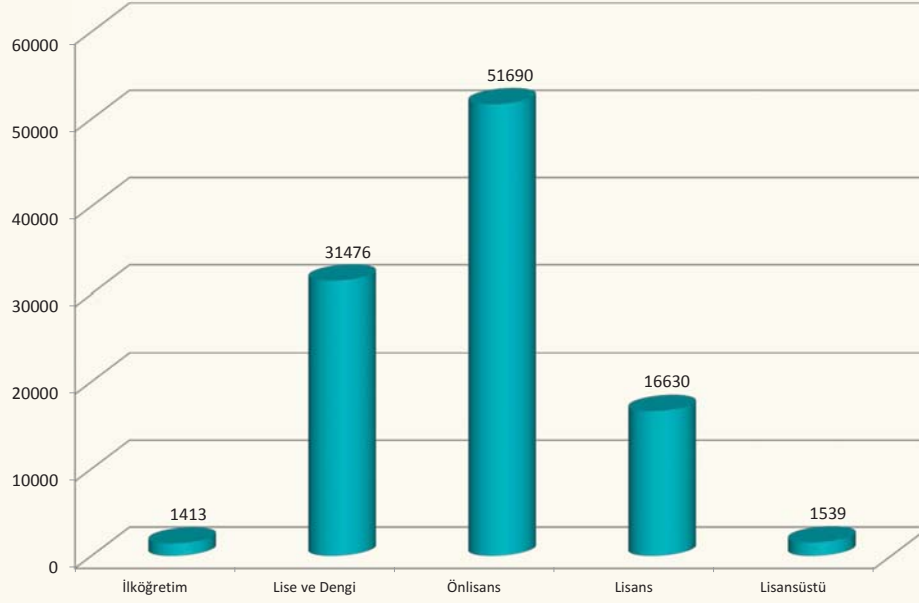
Hizmet Sınıflarına Göre Personelin Dağılımı

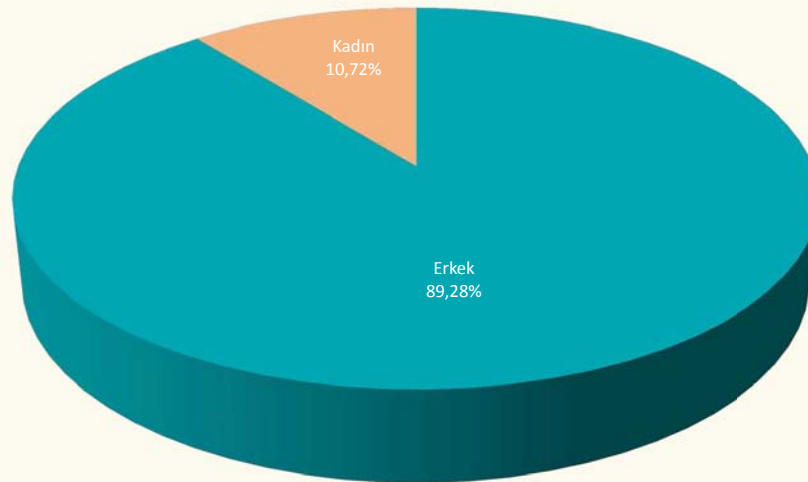
Yaş Gruplarına Göre Personelin Dağılımı

Eğitim Durumlarına Göre Personelin Dağılımı

Cinsiyetlerine Göre Personelin Dağılımı

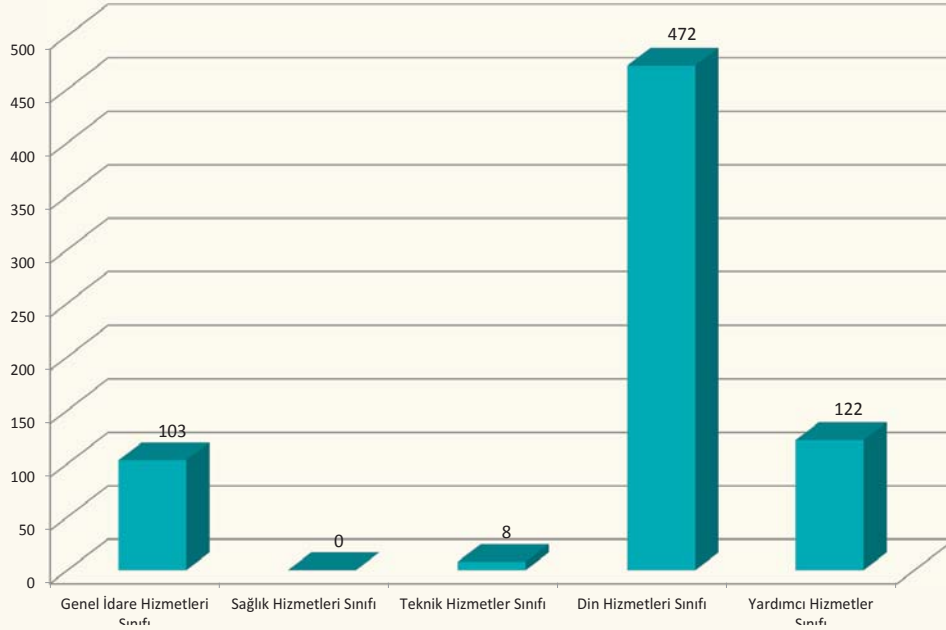

Dini Yüksek İhtisas ve Eğitim Merkezi Müdürlükleri

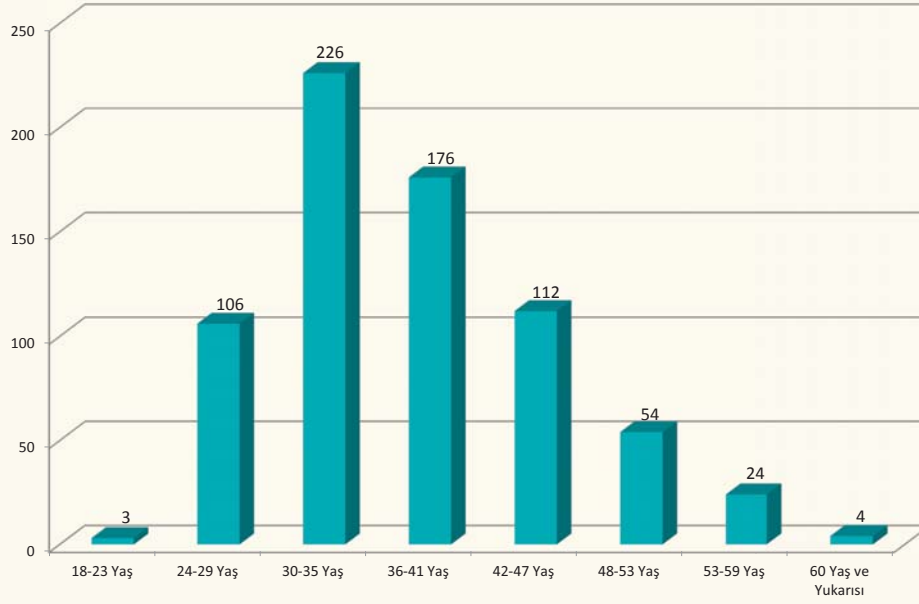
Başkanlığımız görevlilerinin hizmette etkinliğini ve verimliliğini artırmak, yeni görevlere intibaklarını sağlamak ve onları daha üst görevlere hazırlamak amacıyla; 657 Sayılı Devlet Memurları kanununun 216. maddesi uyarınca, Başkanlığımıza bağlı 3 dini yüksek ihtisas ve 15 eğitim merkezi müdürlüğü ile hizmetiçi eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Haseki (İstanbul), Selçuk (Konya) ve Ömer Nasuhi Bilmen (Erzurum) eğitim merkezi müdürlükleri 26 Ağustos 2011 tarihinde dini yüksek ihtisas merkezi müdürlüklerine dönüştürülmüştür. Buna ilaveten yedi dini yüksek ihtisas merkezi ve beş eğitim merkezi daha açılacaktır.

2011 yılı sonu itibariyle, eğitim merkezi müdürlüklerinde çeşitli unvan ve kadrolarda toplam 705 adet personel görev yapmaktadır. Eğitim merkezi müdürlüklerinde görev yapan personelin hizmet sınıflarına, yaş gruplarına ve eğitim durumlarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

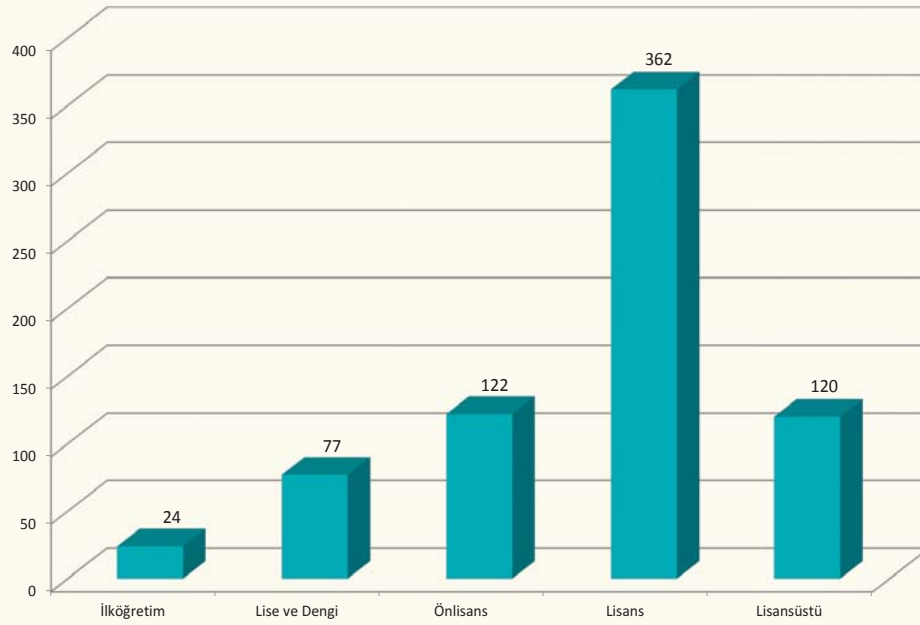
Hizmet Sınıflarına Göre Personelin Dağılımı

Yaş Gruplarına Göre Personelin Dağılımı

Eğitim Durumlarına Göre Personelin Dağılımı

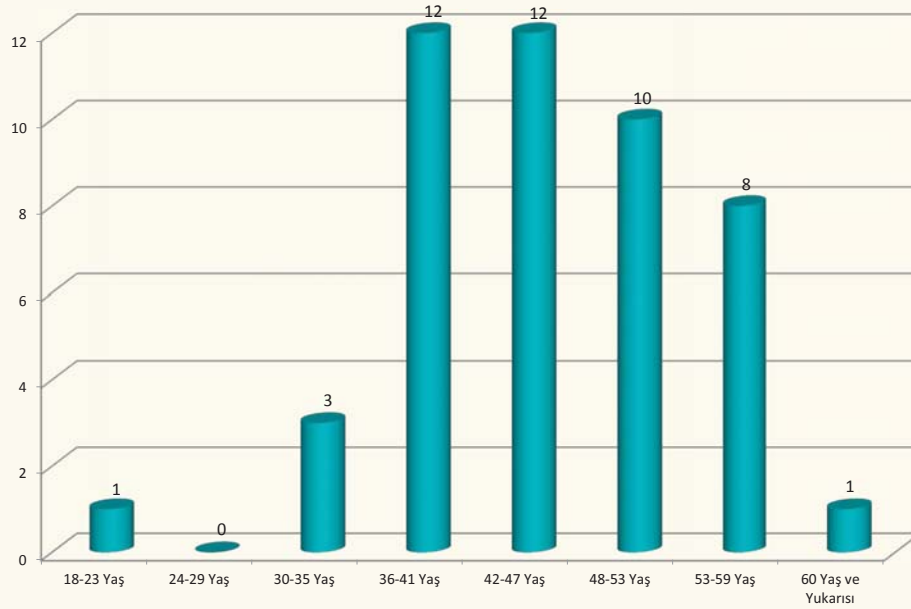

Yurt Dışı Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatı, vatandaş ve soydaşlarımızın bulunduğu ülkelerde Büyükelçiliklerimiz nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, başkonsolosluklarımız nezdinde de din hizmetleri ataşelikleri olarak teşkilatlanmıştır.

Yurt dışı teşkilatımızda 28 müşavir ve müşavir yardımcısı, 28 ataşe ve ataşe yardımcısı olmak üzere toplam 56 kadro bulunmaktadır. Söz konusu kadrolardan 47 adedi dolu olup geri kalanları münhal durumdadır. Ayrıca 1.641 din görevlisi yurt dışında görev yapmaktadır. Yurt dışı teşkilatında görev yapan personelin yaş gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Yaş Gruplarına Göre Personelin Dağılımı

c. Fiziksel Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşundan bu yana hizmetlerini çeşitli binalarda sürdürmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarında Ankara Ulus'ta Kubbeli Mescit'in karşısındaki bir binada, daha sonra Posta Caddesi'nde bir apartmanın üst katında, üçüncü hizmet binası olarak da Opera Meydanı'nda, Gençlik Parkı'nın karşısında mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait bir binada hizmetlerine devam etmiştir.

Başkanlık, 1965 yılında Kocatepe'deki hizmet binalarına taşınmış ve uzun yıllar burada faaliyetlerini sürdürmüştür. Ancak teşkilat yapısının büyümesi, hizmet binalarının dağınık mekânlarda bulunması ve hizmetler için yeterli gelmemesi nedeniyle yeni bir hizmet binası yaptırılmasına karar verilmiştir. Hâlen kullanılmakta olan hizmet binasının yapımına 1991 yılında başlanılmış ve 2001 yılında bitirilerek hizmete açılmıştır.

Hizmet binası A, B, C, D, E ve F olmak üzere altı bloktan oluşmaktadır. Makam katı A bloktadır. Binanın merkezini oluşturan C blok bodrum katıyla birlikte dokuz, yan bloklar ise dört kattan oluşmaktadır. Konferans salonu, kütüphane, yemekhane, daire tabipliği, yayın satış bürosu, banka temsilciliği, misafir bekleme salonu, kafeterya, mescit, arşiv ve teknik atölyelerin de bulunduğu bina, idarî iş ve işlemlerin yürütüldüğü 436 oda ve 226 ortak kullanım amaçlı mekândan oluşmaktadır.

Zamanla mevcut hizmet binası da Başkanlığın ihtiyaçlarını karşılayamamış ve ek tesislerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu çerçevede, diyanet camii, eğitim merkezi, kreş, kütüphane ve din işleri yüksek kurulu binası, personel yemekhanesi, görsel ve basılı dini yayınlar merkezi, diyanet evi, başkanlık konukevi, spor merkezi ve görevli lojmanlarının yapımına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet Binası

Diyanet İşleri Başkanlığı Yerleşkesi 3 Boyutlu Vaziyet Planı

d. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

İletişim ve teknolojinin insana tanıdığı imkânlarla modern dünyanın küresel boyutta büyük bir dönüşüm yaşadığı günümüzde, hızlı bilgi akışına bağlı olarak her alanda sürekli yenilikler ve devasa gelişmeler meydana gelmektedir. Başkanlığımız da, tüm bu değişim ve gelişmeleri yakından takip etmekte, teknolojik kaynakları en ekonomik, en etkili ve verimli bir şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

Başkanlığımız, ülkemizdeki en ücre yerleşim birimine kadar yaygın bir alanda hizmet ve faaliyet sunmaktadır. Ayrıca yurtdışında da soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı ülke ve bölgelerde temsilciliklerimiz ve görevlilerimiz bulunmaktadır.

Bu kadar geniş ve yaygın alanda yürütülen hizmet ve faaliyetlerin hedef kitleye daha yaygın ve etkin bir şekilde götürülebilmesi ve arzu edilen başarıya ulaşabilmesi, ancak bilgi ve teknoloji kaynaklarına güvenli yoldan en hızlı ve en kolay şekilde ulaşılabilmesi ile mümkün olabilir.

İşte bu gerçeklikten hareketle,

Bilgi işlem alt yapımız geliştirilmiş, teknik donanım güçlendirilmiş, ancak henüz gerekli seviyeye ulaştırılmamıştır.

Başkanlık Web Sitesi oluşturulmuş, geliştirilmiş ve zengin bir içeriğe kavuşturularak Türkçe ve Arapça dillerinde hizmet sunar hâle getirilmiştir. Ancak hizmet sunmamız gereken coğrafyanın genişliği dikkate alındığında hizmet sunulan dil sayısının artırılması ihtiyacı ortadadır. Bu nedenle hizmet sunulan dil sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Resmî e-mail adresi tahsis edilmek suretiyle, kurumsal bazda teşkilatın tamamını kapsayan elektronik haberleşme ağı oluşturulmuştur. Personelin tamamına elektronik haberleşme ve bilgi paylaşımı imkânı sunan bir ağ yapısının da kurulması hizmet verimliliği ve etkinliği açısından zorunludur.

Merkez ve taşra teşkilatlarının bilgiye ulaşmalarını kolaylaştıracak çeşitli programlar hazırlanarak hizmete sunulmuştur.

e-imza uygulamasına geçilmek üzere elektronik belge yönetimi sisteminin faaliyete alınması ve kurum geneline yayılması amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

Merkez ve taşra birimleri, imkânların elverdiği ölçüde bilgi ve teknolojik donanım kavuşturulmuştur.

e. Çevre (PEST) Analizi

Diyanet İşleri Başkanlığı'nı etkileyebilecek dış kaynaklı değişimler ve eğilimler değerlendirilmiş, analiz kapsamında politik, ekonomik, sosyal ve teknolojik faktörler incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Politik Etkenler

- Dini yükseköğrenim veren kurumların sayısının ve kontenjanlarının artırılması
- Sürekli değişen mevzuat ve istihdam politikaları
- Terör ve şiddet olayları
- Çeşitli İslâm dışı akım ve oluşumların Müslümanlara yönelik İslamofobi gibi faaliyetleri
- Türkiye'de ve dünyada "İslâm" ve "Müslüman" imajı
- Uluslararası anlaşmalara bağlı düzenlemeler
- AB uyum sürecine bağlı düzenlemeler

Ekonomik Etkenler

- Yurtdışında yürütülen eğitim ve kültür faaliyetlerine ekonomik destek sağlanması
- Cami ve Kur'an kurslarının inşası için destek sağlanması
- Aynî ve nakdî bağışların kabul edilerek bağışların özel bir hesapta toplanıp münhasıran dinî hizmetler için sarf edilmesine imkân tanınmış olması
- Sosyal ve ekonomik gelişmelerin dini hayat üzerindeki etkileri
- Sosyo-ekonomik nedenlerle meydana gelen ahlakî ve ailevî çözümler
- Camilerde yardım toplama faaliyetlerinin din hizmetlerine etkisi

Sosyal Etkenler

- Günümüzde dine yönelik ilgi ve alakanın artması
- Din anlayışındaki çeşitlenme, farklılaşma ve gelişmeler
- İslâm dinine mensup farklı dini yorum çevreleri, dini sosyal teşekküller ve geleneksel dini kültürel oluşumlar
- Toplumda suç oranlarının artması
- Ekonomik sıkıntılar, işsizlik, trafik kazaları gibi faktörlerin toplum üzerindeki etkileri
- Özürlülere yönelik hizmetlerin istenilen seviyeye ulaşmamış olması
- Toplumda özel ilgi ve desteğe muhtaç kesimlere yönelik toplumsal duyarlılığın artması
- Ahlaki değerlerdeki aşınmanın yaygınlaşması
- Egoizm, hedonizm vb. anlayışların yaygınlaşması
- Aile yapısındaki değişimlerden kaynaklanan sorunlar
- Toplumda sosyal dayanışma ve yardımlaşma duygusunun zayıflaması
- Sağlıksız kentleşmenin getirdiği problemler
- Birlikte yaşama kültürünün gelişmesi
- Kitle iletişim araçlarındaki gelişmelerin birey ve toplum üzerindeki etkileri

Teknolojik Etkenler

- Teknolojik gelişmelerin din hizmetlerinin sunumunda kolaylık ve yeni imkânlar sağlaması
- Eğitim alanında yeni perspektif, teori, metot ve teknolojilerin ortaya çıkması
- Teknolojik gelişmelere bağlı olarak dini konulara küresel bakış açısının gelişmesi
- İnsana ve evrene dair yeni bilgilerin ortaya çıkması
- Medya organlarının etkilerinin artmasına paralel olarak dini konularda fikir beyan edenlerin sayısının çoğalması
- İnternet vb. kitle iletişim araçları vasıtasıyla birey ve toplumların etkileşim alanlarının çeşitlenmesi
- e-devlet uygulamalarının yaygınlaşması

f. GZFT (SWOT) Analizi

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Başkanlığı etkileyen alanlar incelenmiş, bu kapsamda Başkanlığın güçlü ve zayıf alanları ile Başkanlığın inisiyatifinden bağımsız oluşan hizmetlerini etkileyebilecek fırsatlar ve tehditler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Güçlü Alanlar

- Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kurumlarından biri olması
- Merkez, taşra ve yurtdışı olmak üzere geniş bir teşkilat yapısına sahip olması
- Anayasal bir kurum olarak toplum tarafından en güvenilir kurumlar arasında kabul görmesi
- Din hizmetlerinin hukukî güvence altına alınmış olması
- Başkanlığımız personelinin öğrenim seviyesi, mesleki bilgi ve birikim düzeylerinin artması
- Toplumun ortak değeri olan din alanında hizmet sunması
- Genel olarak toplumun saygı ve desteğini kazanmış olmasının çalışanların moral ve motivasyonunu artırıyor olması
- Radyo ve televizyon yayını yapma imkânına sahip olması
- Toplumda Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarına güven duyulması
- Hizmet içi eğitim merkezlerinin olması
- Vaaz, hutbe ve diğer irşat hizmetleriyle geniş kitlelere sürekli ulaşabiliyor olması
- Sosyal ve kültürel içerikli din hizmetleri ile geniş halk kitlelerine ulaşma imkânının olması
- Yurtdışı hizmet alanının personelin bilgi, görgü ve tecrübelerinin artmasına olumlu katkı sağlaması
- Köklü bir kurumsal birikim ve tecrübeye sahip olunması
- Hac ve umre hizmetlerinin geniş bir kitleye ulaşma imkânı vermesi

Gelişmeye Açık (Zayıf) Alanlar

- Bütçe imkânlarının kısıtlı olması, bütçenin tamamına yakınının sadece personel giderlerini karşılıyor olması
- Bazı bölgelerde görev yapan personelin lojman imkânlarının olmaması
- Personelin ve ailelerinin istifade edebileceği sosyal tesislerin olmaması
- Yönetiminden ve denetiminden sorumlu olduğu halde dinî tesislerin mülkiyetlerinin özel ve tüzel kişilere ait olması
- Dinî tesislerin yapımı ve onarımında yetkili olunmaması
- Her camide kadro ve Diyanet İşleri Başkanlığı görevlisinin bulunmaması
- Özlük ve malî hakların yetersizliği nedeniyle bazı hizmet alanlarında nitelikli eleman eksikliğinin olması
- Din hizmeti sunacak yeterli sayıda nitelikli kadın personelin olmaması
- Performans yönetim sisteminin olmaması
- Personel istihdamında norm kadro uygulamasına geçilememesi
- Personelin meslekî bilgi ve beceri bakımından takviye edilmeleri için hizmet içi eğitimlere yoğun emek, zaman ve malî kaynak harcanmak zorunda kalınması
- Hizmet sunulan yer ve hedef kitle hakkında yeterli bilimsel bilginin olmaması
- Hizmet içi eğitimin olması gereken nicelik ve nitelikte yapılamaması
- Camilerin çoğunluğunun fiziki yapılarının sosyal ve kültürel içerikli din hizmeti sunmaya elverişli olmaması
- Nitelikli personelin başka kurumlara geçmesi

Fırsatlar

- İlahiyat Fakültelerinin ilmî birikim ve desteğinden yararlanabilme imkânının bulunması
- Dinin dünyada yükselen değer olması
- Birçok toplumsal sorunun çözümünde resmî kurumların ve sivil toplum örgütlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı ile işbirliği yapmak istemesi
- İslâm'ı dünyaya daha iyi anlatabilme imkânının olması
- Dinî gün ve gecelerle Diyanet İşleri Başkanlığınca kutlanan haftaların toplumla daha güçlü iletişim kurulmasına imkân sağlaması
- Halkın eğitim seviyesinin yükseliyor olması
- Toplumda bidat ve hurafelerle mücadele hususunda duyarlılığın artması
- Uluslararası alanda Türkiye'nin etkisinin artması
- Halkımızın dinî ve hayrî hizmetlere gönüllü olarak destek vermesi
- Eğitim alanında yeni perspektif, teori, metot ve teknolojilerin ortaya çıkması
- Başkanlığın kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşları nezdinde itibarının artmış olması

Tehditler

- Dinî ve ahlakî değerleri yıpratmaya yönelik faaliyetler
- İslâm'ın özünü ifsat etmeye yönelik bidat ve hurafelerin halk üzerinde etkisini sürdürmesi
- Birlik ve beraberliğimizi olumsuz yönde etkileyen faaliyetler
- İslâm dışı inanç, düşünce ve yönelimlerinin Müslüman zihninin bütünlüğüne yönelik müdahale çabaları
- Dünya ölçeğinde "İslâm", "Müslüman" ve "Hz. Muhammed (s.a.s.)" hakkında oluşturulan olumsuz imajlar
- İslamî gelenek içinde yer alan kimi görüş ve yorumların subjektif anlayışlar doğrultusunda açıklanmasına yönelik çabalar

GELECEĞE BAKIŞ

STRATEJİK
PLAN 2012-2016

GELECEĞE BAKIŞ

Geleceğe bakış çalışmasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın misyonu, vizyonu, temel değerleri, stratejik amaçları, hedefleri, hedeflere ait stratejileri ve performans göstergeleri belirlenmiştir.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'NIN MİSYONU

Toplumun dinî, ahlakî ve manevi değerlerini sürekli canlı tutmak amacıyla İslâm dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi ile toplumu din konusunda aydınlatmak, inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek ve ibadet yerlerini yönetmektir.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'NIN VİZYONU

Toplumun dinî, ahlakî ve manevi değerlerini sürekli ayakta tutan, bütün insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlayan, Din-i Mübin-i İslâm ile ilgili her konuda referans alınan en etkin ve saygın kurum olmak.

Temel Değerler

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'NIN TEMEL DEĞERLERİ

- ▶ Temel kaynaklara dayalı doğru ve güncelleştirilmiş bilgiyi esas almak
- ▶ Dindarlık-Samimiyet-Ahlakîlik
- ▶ Güvenirlilik
- ▶ Dürüstlük
- ▶ Liyakat-Ehliyet-Yetkinlik
- ▶ Gönüllülük
- ▶ Fedakârlık
- ▶ Şeffaflık
- ▶ Tutarlılık
- ▶ Kuşatıcılık
- ▶ Birleştiricilik
- ▶ Etkililik
- ▶ Erişilebilirlik
- ▶ Hızlı, verimli ve kaliteli hizmet anlayışı
- ▶ Temel insan hak ve özgürlüklerine saygı

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'NIN STRATEJİK AMAÇLARI

- ▶ Din hizmetlerini toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.
- ▶ Dinî bilgi üretimini, İslâm'ın bilimsel metodolojisi temelinde sistematik hâle getirmek ve kurumsallaştırmak.
- ▶ Toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlayacak faaliyetlerde bulunmak.
- ▶ Başkanlığımızın kurumsal kapasitesini geliştirmek.
- ▶ Dünyada objektif İslâm algısı oluşturmak ve bu anlayışı yaymak.

STRATEJİK AMAÇ 1

Din hizmetlerini toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak.

HEDEF 1.1

Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek.

▶ STRATEJİLER

- Vatandaşlarımızın ve din görevlilerinin dinî konulardaki sorularını hızlı bir şekilde cevaplandırmak.
- Rahat okunan ve hüsn-ü hat özelliği taşıyan bir Kur'an-ı Kerim'i vatandaşlarımızın hizmetine sunmak.
- Başkanlık merkezinde irşat ekipleri oluşturmak.
- Cami dışı din hizmetlerinde özel kadrolar oluşturarak bu kadrolarda hizmet verecek olan personelin eğitimlerini sağlamak.
- Din görevlilerini cami dışı din hizmetlerine teşvik etmek, bu konuda eğitim faaliyetleri düzenlemek.
- Cami dışı din hizmetleri sunulacak alanları araştırmak.
- Cami dışı din hizmetleri için gerekli mevzuat ve protokol çalışmalarını yapmak.
- Cami derslerine etkinlik kazandırmak.
- Cami içi ve cami dışı din hizmetlerinin sunumu konusunda görevlilere yönelik rehberler hazırlamak.
- Her yıl vaaz dönemleri için özel bir ana konu belirlemek.
- Aile irşat ve rehberlik bürosu ve sosyal hizmetler alanında görev yapan personele yönelik eğitim seti hazırlamak.
- Aile irşat ve rehberlik bürolarının hizmet etkinliğini artırmak.

- Aile konusunda çalışma yürüten diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak
- Kur'an kurslarını sınıflandırmak.
- Yaz Kur'an kurslarına yönelik eğitim materyalleri hazırlamak.
- Yaz Kur'an kurslarında uygulanan programı sosyal ve kültürel etkinliklerle zenginleştirerek çocuklar için cazip hâle getirmek.
- Yatılı erkek Kur'an kurslarının sayısını ve niteliklerini artırmak.
- Kur'an kursları için sosyal ve kültürel etkinliklere imkân sağlayacak projeler hazırlamak, mevcut kursları bu açıdan yeniden yapılandırmak.
- Yaygın eğitimde uygulanan eğitim programlarını geliştirmek.
- Yatılı Kur'an kurslarında kalan öğrencilerin masraflarının bütçeden karşılanmasını sağlamak.
- Her hizmet alanı için ayrı bir sertifika programı geliştirmek.
- Gençlere ve yetişkinlere yönelik dinî bilgiler ihtiva eden eserler hazırlamak.
- Yayın hizmetleri ile ilgili iş ve işlemleri takip etmek üzere il ve bölge temsilcileri belirlemek.
- Hac ve umre hizmetlerinin etkinliğini artırmak.
- Hac ve umre ibadetlerini birer irşat ve eğitim vesilesi olarak değerlendirip vatandaşa verilen hizmetleri artırmak.
- Hacda görevlendirilecek bayan din görevlisi sayısını artırmak.
- Hacda her din görevlisinin grubu ile birlikte günde en az bir tavaf yapmasını sağlamak.
- Öğrencilere yönelik umre hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Din hizmeti veren personel sayısını artırmak.
- Medyada yer alan dini programlarda Başkanlık temsilcilerinin daha sık yer almasını ve Başkanlık görüşlerinin yansımaları sağlamak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Cami cemaati sayısı (cuma)	18757740	-	-	-	-	-	DHGM	
Cami cemaati sayısı (bayram namazı)	-	-	-	-	-	-	DHGM	
Cami cemaati sayısı (teravih)	-	-	-	-	-	-	DHGM	
Ortalama cami cemaati sayısı (vakit)	1420662	-	-	-	-	-	DHGM	
Cami dersi alan kişi sayısı	41827	-	-	-	-	-	DHGM	
Yurt içinde Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen konferans, panel, sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	-	2500000	3000000	3500000	4000000	4500000	DHGM	
Yurtiçinde cezaevi, ıslah evi, huzurevi, yetiştirme yurdu ve hastanelerde hizmet götürülen kişi sayısı	160000	200000	250000	300000	350000	400000	DHGM	
Yurtiçinde cezaevi, ıslah evi, huzurevi ve yetiştirme yurtlarında hizmet götürülen vatandaşların memnuniyet oranı (%)	-	Mevcut durum tespiti	-	-	-	%100	DHGM	SGB
Aile irşat ve rehberlik bürosu sayısı (kümülatif)	178	208	238	268	278	328	DHGM	
Aile irşat ve rehberlik bürosunda çalışan personel sayısı / aile irşat ve rehberlik bürosu sayısı	4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	DHGM	
Aile irşat ve rehberlik büroları memnuniyet oranı* (%)	-	Mevcut durum tespiti	-	-	-	% 80	DHGM	SGB
İşbirliği yapılan kurum/kuruluş	10	10	11	12	13	14	DHGM	

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Aile irşat ve rehberlik bürolarında çalıştırılmak üzere eğitime alınan personel sayısı X ders saati	350x80	100x80	100x80	100x80	100x80	100x80	DHGM	
Aile irşat ve rehberlik bürolarından yararlanan vatandaş sayısı / aile irşat ve rehberlik bürosu sayısı	31	40	50	60	70	80	DHGM	
Yaz Kur'an kurslarına katılan öğrenci sayısının ilköğretim 6-8. sınıflar ile orta öğretim 9. sınıfta okuyan öğrenci sayısına oranı	%22.3	%25	%27	%30	%33	%35	EHGM	
Hafızlığını tamamlayan öğrenci sayısı	20999	21000	22000	23000	24000	25000	EHGM	
Kur'an kursu öğrenci sayısının 15 yaş ve üzerindeki nüfusa oranı	%0.6	%0.7	%0.8	%0.8	%0.8	%0.9	EHGM	
Kur'an Kursu Bitirme Belgesi alan öğrenci sayısı / yüzüne okuyan toplam öğrenci sayısı	% 64	% 64,24	% 64,87	% 65,51	% 66	% 66,60	EHGM	
Başkanlığımız organizesi ile umreye giden vatandaş sayısı / umreye giden vatandaş sayısı	%42	%50	%55	%57	%60	%61	HUHGM	
Türkiye'de eğitim verilen kabile sayısı (hacı adayları) X eğitim saati	5400	6750	9000	11250	13500	15750	HUHGM	
Türkiye'de eğitim verilen grup (20 kişi) başına (umreye gidenler) düşen eğitim saati	6	8	10	12	14	16	HUHGM	
Hacda eğitim verilen grup sayısı X eğitim saati	450x4	450x6	450x8	450x10	450x12	450x14	HUHGM	
Umrede eğitim verilen grup sayısı X eğitim saati	694x4	750x6	800x8	850x10	900x12	950x14	HUHGM	
Hacda irşat faaliyeti yapılan kabile sayısı X irşat saati	1800	2700	3600	4500	5400	6300	HUHGM	

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Umrede irşat faaliyeti yapılan kabile sayısı X irşat saati	2776	4500	6400	8500	10800	13300	HUHGM	
Hizmet içi eğitime alınan hacda görevli personel sayısı X hizmet içi eğitim saati	55860	68400	81900	96000	110700	126000	HUHGM	
Hizmet içi eğitime alınan umrede görevli personel sayısı X hizmet içi eğitim saati	3000	4400	6000	7500	9100	10800	HUHGM	
Hacda görevlendirilen bayan din görevlisi sayısı / kabile sayısı	321/470	470/470	550/470	600/470	650/470	700/470	HUHGM	
Hac anketi memnuniyet oranı*	-	Mevcut durum tespiti	-	-	-	%85	HUHGM	SGB
Umre anketi memnuniyet oranı**	-	Mevcut durum tespiti	-	-	-	%80	HUHGM	SGB
Yurt içinde ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü) sayısı	7533350	7910017	8305517	8720792	9156831	9614672	DYGM	
Yurt içinde satılan süreli yayın sayısı	1842000	-	-	-	-	-	DÖSİM	DYGM
Yurt içinde satılan basılı yayın sayısı	2434073	3150000	3200000	3250000	3300000	3350000	DÖSİM	DYGM
Yurt içinde satılan sesli ve görüntülü yayın sayısı	4000	4500	5000	5500	6000	6500	DÖSİM	DYGM
Satılan Diyanet takvimi sayısı	2654000	2710000	2730000	2750000	2775000	2800000	DÖSİM	DYGM
Başkanlık hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)	Mevcut durum tespiti	% 85	% 85	% 85	% 85	% 85	SGB	
Radyo ve televizyonlarda yer alan dini programlara Başkanlıktan katılan personel sayısı	-	-	-	-	-	-	BHİM	
Başkanlık yayınları dışındaki gazete ve dergilerde yayınlanan Başkanlık personeline ait yazı ve makale sayısı	-	-	-	-	-	-	BHİM	

* Mevcut duruma göre her sene %5 artırılarak % 85'e getirilecek ve bu oranda sabitlenecektir.

** Mevcut duruma göre her sene %5 artırılarak % 80'e getirilecek ve bu oranda sabitlenecektir.

HEDEF 1.2

Yurt dışında hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek.

► STRATEJİLER

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza daha nitelikli din hizmeti sunmak amacıyla Ramazan ayı ve Kutlu Doğum Haftası gibi özel zamanlarda görevlendirilen din görevlileri ve konuşmacıların sayısını artırmak.
- Yurt dışına gönderilecek sürekli ve geçici görevlilere yönelik verilen eğitim ve oryantasyon programlarını görevlilerin ailelerini de kapsayacak şekilde geliştirmek.
- Yurt dışında görevlendirilecek personele yönelik dil kursları düzenlemek.
- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik yapılan yayınları geliştirmek.
- Yurt dışındaki görevlilerimize din eğitiminde yararlanabilecekleri nitelikli yazılı ve görsel materyal hazırlamak.
- Yurt dışındaki vatandaş, soydaş ve dindaşlarımızın çocuklarına yönelik yaşadıkları ülkelerde ve Türkiye’de yaz kursları ve sosyal etkinlikler düzenlemek.
- Uluslararası ilahiyat projesini uygulayan üniversite sayısını artırmak.
- Uluslararası ilahiyat programına devam eden öğrenci sayısını ve eğitim kalitesini artırmak, öğrencilerin yaşam standartlarını yükseltmek.
- Uluslararası ilahiyat programına devam eden öğrencilerin kalabilecekleri yurt ve pansiyonlar yaptırmak.
- Yurt dışındaki dernek yöneticilerinin bilinçlenmelerini sağlayacak eğitim programları geliştirmek ve uygulamak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Yabancı dillere çevrilen eser sayısı	8	2	2	2	2	2	DYGM	
İnternette erişime açılan kaynak eser sayısı	58	2	2	2	2	2	DYGM	SGB
Yurt dışında ücretsiz dağıtılan yayın (sürelili, basılı, sesli ve görüntülü) sayısı	10000	11000	12000	13000	14000	15000	DYGM	DİGM
Yurt dışında satılan süreli yayın sayısı	168000	170000	175000	180000	185000	190000	DÖSİM	DİGM
Yurt dışında satılan basılı yayın sayısı	51000	53500	56327	59038	61989	65088	DÖSİM	DİGM
Yurt dışında satılan sesli ve görüntülü yayın sayısı	985	1000	1100	1200	1300	1500	DÖSİM	DİGM
Özel zamanlarda görevlendirilen konuşmacı ve din görevlisi sayısı	247	262	277	292	307	322	DİGM	
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (cuma) / yurt dışındaki Türk nüfusu	11,10	11,66	11,86	12,40	12,76	12,52	DİGM	DHM DHA
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (bayram namazı) / yurt dışındaki Türk nüfusu	21,16	21,88	21,96	22,64	22,94	21,66	DİGM	DHM DHA
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (teravih) / yurt dışındaki Türk nüfusu	3,37	5,84	6,04	6,44	6,62	6,57	DİGM	DHM DHA
Yurt dışındaki ortalama cami cemaati sayısı (vakit) / yurt dışındaki Türk nüfusu	2,86	3,18	3,57	3,63	3,90	4,03	DİGM	DHM DHA
Yurt dışında cami dersi alan kişi sayısı / yurt dışındaki Türk nüfusu	0,74	0,81	0,85	0,89	0,93	0,91	DİGM	DHM DHA

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Yurt dışındaki camilerde kurs gören öğrenci sayısı / yurt dışındaki Türk nüfusu	1,59	1,74	1,84	2,35	2,52	2,58	DİGM	DHM DHA
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurt dışında düzenlediği konferans, panel, sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	179218	188970	200567	219082	229134	24195	DİGM	DHM DHA
Düzenlenen sosyal etkinlik sayısı	5	6	8	10	12	14	DİGM	DHM DHA
Yurt dışı cezaevi, hastane ve huzurevlerinde ziyaret edilen kişi sayısı	20296	22430	24304	26212	29603	33048	DİGM	DHM DHA
Uluslararası ilahiyat projesini uygulayan üniversite sayısı (kümülatif)	2	3	3	3	3	3	DİGM	
Uluslararası ilahiyat programı kapsamında yurt dışından getirilen öğrenci sayısı	397	160	180	180	180	180	DİGM	DHM DHA TDV
Uluslararası ilahiyat programında eş zamanlı eğitime alınan öğrenci sayısı	397	160	180	180	180	180	DİGM	TDV Müft.
Uluslararası ilahiyat programına katılan öğrencilerden lisansüstü eğitim alan öğrenci sayısı	11	5	6	8	10	12	DİGM	TDV
Uzun süreli olarak yurt dışında görevlendirilen din görevlisi sayısı	1277	1377	1427	1477	1527	1543	DİGM	
Kısa süreli olarak yurt dışında görevlendirilen din görevlisi sayısı	266	166	116	66	16	0	DİGM	

HEDEF 1.3

Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak.

▶ STRATEJİLER

- Toplumun özel din hizmeti sunulmasını gerektiren kesimlerine yönelik hizmetleri geliştirmek ve bu kapsamda işitme engellilerin % 10'una hizmet ulaştırmak.
- Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve belediyeler ile çalışmalar yaparak evde sürekli bakıma muhtaç olan engelli, yaşlı ve hastalara yönelik din hizmeti sunmak.
- İllerde ve nüfusu 50.000'in üzerinde olan ilçelerde işitme engellilere hizmet verecek en az bir personeli eğitmek ve koordinatör olarak görevlendirmek.
- Plan dönemi sonuna kadar camilerin % 50'sinde yüz yüze vaaz ve yine camilerin % 30'unda ezanın kendi görevlileri tarafından okunması uygulamasına geçmek.
- Din görevlilerinin kendi hutbelerini yazmalarını temin etmek üzere kurs ve seminerler düzenlemek.
- Hutbe yazımında Başkanlığımız personeli ve ilmî çevrelerin daha etkin hâle getirilmesi için çalışmalar yapmak.
- Başkanlık merkezinde ve ilçelerde hutbe komisyonları oluşturmak.
- Merkezi camilerde dinî danışmanlık büroları açmak.
- Şehirlerin uygun yerlerindeki camilerde ve Başkanlık hizmet binalarında Diyanet Okuma Salonu adı altında salonlar açmak.
- Ülkemize gelen mültecilere yönelik olarak hizmet alanları üretmek.

- Engellilere yönelik olarak umre hizmetlerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapmak.
- Dinî yüksek ihtisas merkezlerinden birini özel din hizmeti sunacak personelin yetiştirilmesi için tahsis etmek.
- Toplumun özel destek gerektiren kesimlerine yönelik ücretsiz yayın dağıtmak.
- İnternet ortamında çocuklara yönelik verilen hizmetleri geliştirmek.
- Kadınların dinî sorunlarını konu alan bir eser hazırlamak.
- Kur'an-ı Kerim müzesi kurmak.
- Yurt içinde ve yurt dışında ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü) sayısını artırmak.
- Yaygın eğitimde kullanılmak üzere ücretsiz olarak yayın dağıtmak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Evde din hizmeti ulaştırılan engelli sayısı	-	50000	100000	125000	135000	150000	DHGM	
Hizmet sunulan mahkûm sayısı / toplam mahkûm sayısı	%15	%16	%17	%18	%19	%20	DHGM	
Hastanede ziyaret edilen hasta sayısı	100000	110000	120000	130000	140000	150000	DHGM	
İşitme engelliler eğitimine alınan personel sayısı (kümülatif)	-	81	162	180	200	250	DHGM	
Hizmet sunulan işitme engelli vatandaş sayısı	120	200	250	300	400	500	DHGM	
İşaret dili ile hutbe okunan cami sayısı	12	20	25	30	40	50	DHGM	
Camilere kurulan bilgilendirme kioskunun sayısı	-	81	162	243	324	405	DHGM	
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan rehber eğitici sayısı	300	300	300	300	300	300	DHGM	
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan personel sayısı	15000	10000	10000	10000	10000	10000	DHGM	
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan rehber eğitici sayısı X ders saati	18000	18000	18000	18000	18000	18000	DHGM	
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan personel sayısı X ders saati	1500000	1000000	1000000	1000000	1000000	1000000	DHGM	
Yüz yüze vaaz uygulamasına geçilen cami sayısı / toplam cami sayısı	6,2	18,7	31,2	43,7	56,2	68,7	DHGM	

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Ezanı kendi görevlileri tarafından okunan cami sayısı / toplam cami sayısı*	-	Mevcut durum tespiti	% 5	% 10	% 20	% 30	DHGM	
Hutbe yazım eğitimine katılan personel sayısı	81	250	250	250	250	250	DHGM	
Personel tarafından hazırlanan hutbe sayısı / personel sayısı	% 2	% 2,1	% 2,2	% 2,5	% 3	% 3,5	DHGM	
Vaaz ve hutbe hazırlayan personel sayısı	2000	2100	2200	2500	3000	3500	DHGM	
Bayan din görevlisi sayısı / toplam din görevlisi sayısı	4,6	4,8	5,0	5,2	5,4	5,5	DHGM	
İlçelerde kurulan hutbe komisyonu sayısı	-	250	250	250	100	-	DHGM	
Vaaz ve hutbelerin etkinliği ile ilgili anket memnuniyet oranı	-	Mevcut durum tespiti	% 80	% 80	% 80	% 80	DHGM	SGB
Toplumun değişik kesimlerine sunulacak din hizmetlerine yönelik hizmet içi eğitime alınan personel sayısı	7999	8400	8820	9261	9724	10216	EHGM	
Engellilere yönelik olarak hazırlanan yayın çeşidi sayısı	6	1	1	1	1	1	DYGM	
Engellilere yönelik olarak hazırlanan yayın sayısı	1750	1840	1930	2025	2130	2230	DYGM	
Hazırlanan belgesel sayısı	7	1	1	1	1	1	DYGM	
Hazırlanan CD, VCD ve DVD çeşidi	2	2	2	2	2	2	DYGM	
Yayımlanan prestij eser çeşidi	7	1	1	1	1	1	DYGM	

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
İnternet radyo yayını yapılması	-	-	✓	-	-	-	DYGM	SGB
Mobil satış yapan araç sayısı	1	1	1	2	2	2	DÖSİM	
e-satış yoluyla satılan eser sayısı	-	-	5000	7500	10000	15000	DÖSİM	SGB
İnternet TV yayını yapılması	-	-	✓	-	-	-	DYGM	SGB
Karasal / uydu yayını yapan radyonun kurulması	-	-	-	-	-	✓	DYGM	
Karasal / uydu yayını yapan televizyonun kurulması	-	-	-	-	-	✓	DYGM	
Fonksiyonel cami sayısı (kümülatif)**	-	50	100	150	200	250	YHGM	
Hizmet alanların profillerini çıkarmaya yönelik araştırma yapılması	-	✓	-	-	-	-	SGB	
Web sitesinin faydalanan engelli vatandaş sayısı	-	200	500	750	1000	1500	SGB	
e-learning yöntemi ile Kur'an-ı Kerim eğitimi alan kişi sayısı	-	2500	3000	5000	7500	15000	SGB	

* 2016 yılı sonuna kadar 2012 yılı mevcut durumuna ek olarak camilerin % 30'unda daha ezan camilerin kendi görevlileri tarafından okunacaktır

** TSE ile belirlenecek olan standartlara uygun olan cami sayısı

STRATEJİK AMAÇ 2

Dinî bilgi üretimini, İslâm'ın bilimsel metodolojisi temelinde sistematik hâle getirmek ve kurumsallaştırmak.

HEDEF 2.1

İslâm'ın bilimsel metodolojisine uygun dinî bilgi üretmek, bunu içselleştirmek ve yaymak.

▶ STRATEJİLER

- Dinî sorulara cevap vermede uyulacak yöntemi belirleyen bir çalışma hazırlamak ve yayımlamak.
- Güncel dinî sorunlarla ilgili düzenli istişare toplantıları, çalıştaylar ve ilmi toplantılar yapmak.
- Başkanlığımızca üretilen dini bilgiyi internet veya toplantılar aracılığı ile ilgili personelle paylaşmak.
- Plan döneminde bir "Din Şûrası" düzenlemek.
- Plan döneminde bir Din Eğitimi Şûrası düzenlemek.
- Din işleri yüksek kurulu uzman yardımcılarının hazırlayacakları yeterlik tezlerinde güncel dinî meselelerle ilgili konulara ağırlık vermek ve akademik çalışma yapan diğer personeli hazırlayacakları tezlerde bu konuları çalışmaya teşvik etmek.
- Başkanlığımız personeli tarafından Başkanlığımız hizmet alanları ile ilgili konularda yapılan tezlerden uygun olanları yayımlamak.
- Diyanet İlmî Dergi'nin bir sayısını her yıl özel sayı olarak çıkartmak.
- Daha önceden yayımlanmış olan ilmî eserlerin yeniden yayımlanması amacıyla çalışmalar yapmak.
- Konulu Kur'an tefsiri hazırlamak.
- Başkanlığımız web sitesinde yayımlanan ilmî eserlerin sayısını artırmak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Hazırlanan ilmî eser* sayısı	2	4	8	5	6	6	DİYK	
Yapılan ilmî toplantı sayısı	5	5	5	4	6	6	DİYK	
Din Şûrası düzenlenmesi	-	-	-	✓	-	-	DİYK	
Güncel dinî sorunları konu alan tez sayısı	-	-	-	-	10	10	DİYK	
Yeni çözüm üretilen güncel dinî sorun sayısı**	1	-	-	-	-	-	DİYK	
İncelenen eser sayısı (makale, yazı, kitap)	190	195	200	200	210	215	DİYK	
Personelle dinî bilgi paylaşımına yönelik yapılan toplantı sayısı	5	5	6	7	8	9	DHGM	DİYK
Yayımlanan ilmî eser* sayısı	31	27	27	27	27	27	DYGM	
Başkanlığımızın web sitesinde yayımlanan ilmî eser sayısı	9	11	13	15	17	19	SGB	
Başkanlığımızca üretilen bilginin ilgili personel*** tarafından benimsenme oranı	-	Mevcut durum tespiti	-	-	-	% 95	SGB	

* Hazırlanan / yayımlanan ilmi kitap, makale, araştırma, tebliğ vb. çalışmalar

** Dinî konularda Kurul veya komisyonlar tarafından alınan yeni karar sayısı

*** Din İşleri Yüksek Kurulu üye ve uzmanları, müftü, müftü yardımcısı, vaiz, eğitim ve din hizmetleri uzmanları, eğitim görevlileri ve ihtisas mezunu veya akademik çalışması bulunan imam-hatipler.

HEDEF 2.2

Dinî bilgi bankası oluşturmak.

▶ STRATEJİLER

- Bilişim alt yapısını oluşturmak.
- Kuruluşundan günümüze kadar Din İşleri Yüksek Kurulu tarafından alınan kararları ve verilen fetvaları güncelleyerek kullanıma açmak.
- Kuruluşundan bu güne kadar Başkanlığımızca hazırlanan vaaz ve hutbe metinlerini derleyerek yeni vaaz ve hutbe metinleri ile zenginleştirip personelin kullanımına sunmak.
- Ülkemizde din bilimleri alanında yapılan tezleri elektronik ortamda arşivlemek ve gerekli görülenleri yayınlamak.
- Din bilimleri alanında ülkemizde ve yurt dışında yayınlanan önemli araştırma ve makaleleri arşivlemek.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Sisteme yüklenecek bilgilerin hazırlanması	✓	✓	✓	✓	✓	✓	DİYK	
Sistemin kullanıma açılması	-	✓	-	-	-	-	DİYK	SGB
Elektronik ortamda yayımlanan fetva sayısı*	-	300	200	200	200	200	DİYK	SGB
Elektronik ortamda yayımlanan vaaz sayısı**	-	175	54	54	54	54	DHGM	
Elektronik ortamda yayımlanan hutbe sayısı**	-	500	250	250	250	250	DHGM	
Elektronik ortamda din bilimleri alanında arşivlenen tez sayısı (kümülatif)	-	30	50	70	90	120	SGB	
Din bilimleri alanında arşivlenen araştırma ve makale sayısı (kümülatif)	-	70	90	100	120	150	SGB	

* Güncellenerek elektronik ortamda yayınlanan fetva sayısı

** Elektronik ortamda yayınlanmak üzere derlenen eski vaaz ve hutbeler ile yeni hazırlanan vaaz ve hutbeler

STRATEJİK AMAÇ 3

Toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlayacak faaliyetlerde bulunmak.

Ahlakî ve manevî sorunların neticesi olarak ortaya çıkan terör, töre cinayeti, aile içi şiddet, madde bağımlılığı ve çevre sorunları gibi toplumsal problemlerin çözümünde etkin rol almak.

HEDEF 3.1

Toplumsal problemlerin çözümünde etkin rol almak.

Çeşitli kurum, kuruluş ve STK'lar ile birlikte çalışarak toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlamak ve toplumsal problemlerin çözümünde etkin rol almak.

▶ STRATEJİLER

- Toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlamak amacıyla çeşitli kurum, kuruluş ve STK'larla işbirliğini artırmak.
- Başka kurum, kuruluş veya STK'ların yapacakları projelere katkı sunmak.
- Üniversite ve araştırma merkezleri ile işbirliği yaparak Başkanlığımızın toplumun birlik ve beraberliğine sunduğu katkıyı konu alan tez ve araştırmalar yapılmasını sağlamak.
- Plan döneminde Başkanlıkça ülke genelini ilgilendiren iki temel konuda sosyal sorumluluk projesi yürütmek.
- Plan döneminde müftülüklerce her ilde mahallî sorunlarla ilgili bir konuda sosyal sorumluluk projesi yürütmek.
- Mahallî bazda birlik ve beraberliğe zarar verici faktörlerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmak.
- Zekât ve sadakanın teşviki ile toplumsal barışa katkı sağlamak.
- Toplumda farkındalık oluşturmak amacıyla din görevlilerine madde bağımlılığı vb. toplumsal sorunlar konusunda eğitim vermek.
- Toplumun huzur, refah, dayanışma, birlik ve beraberliği esas alınarak, İslâm ahlakının ana konuları etrafında etkili bir farkındalık oluşturmak üzere dini gün ve gecelerde özel programlar geliştirmek ve etkinlikler yapmak.
- Başkanlık tarafından hazırlanan basılı, sesli ve görüntülü yayınlarda toplumsal problemlere yer vermek.
- Başkanlık süreli yayınlarında toplumsal problemleri gündem yapmak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Kurum, kuruluş ve STK'lar aracılığı ile hedefe yönelik verilen eğitim sayısı	1	2	2	3	3	4	DHGM	
Hedefe yönelik tamamlanan proje sayısı	1	1	-	-	1	-	DHGM	
İşbirliği yapılan kurum sayısı	3	3	3	3	3	3	DHGM	
İşbirliği yapılan STK sayısı	2	1	1	1	1	1	DHGM	
Ulaşılan kişi sayısı	8000	11000	22000	33000	66000	100000	DHGM	
Projede çalışan görevli ve gönüllü kişi sayısı	125	125	125	125	125	125	DHGM	
Katkıda bulunulan proje sayısı	2	1	1	1	-	-	DHGM	
Toplumsal problemleri konu alan vaaz ve hutbe sayısı	70000	75000	80000	85000	90000	95000	DHGM	
Toplumsal problemleri konu alan basılı yayın sayısı	1	1	1	1	1	1	DYGM	
Toplumsal problemleri konu alan sesli ve görüntülü yayın sayısı	29	30	30	30	30	30	DYGM	
Toplumsal problemleri konu alan ve süreli yayınlarda yer alan makale sayısı	110	100	100	100	100	100	DYGM	

HEDEF 3.2

Ahlaki yozlaşmayı önleyici çalışmaları artırmak.

► STRATEJİLER

- Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerle işbirliği yaparak ahlaki problemlerin sebep ve sonuçları hakkında farkındalık oluşturmaya yönelik konferans, panel, seminer vb. faaliyetler düzenlemek.
- Gençlere yönelik dinî konuları içeren bir roman serisi hazırlamak.
- Çocuklara yönelik çizgi film hazırlamak.
- Bireysel ve toplumsal hayatta ortaya çıkan ahlaki problemlerin çözümüne yönelik kitap serisi hazırlamak.
- TV yayınlarında hedefe yönelik konulara yer vermek.
- Aile ve gençlere yönelik süreli bir yayın çıkarmak.
- Süreli yayınlarda hedefe yönelik konuları gündem yapmak.
- Dini, ahlaki hassasiyetleri ile öne çıkan rol modelleri takdir etmek ve ödüllendirmek.
- Toplum yararına ahlak temelli yeni projeler geliştirmek.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Ahlak serisi içerisinde yer alan eser sayısı	-	✓	-	-	-	-	DİYK	
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik hazırlanan hutbe ve vaaz sayısı	24500	24500	25000	26000	27000	28000	DHGM	
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik olarak düzenlenen konferans, sempozyum, panel vb. faaliyet sayısı	400	450	500	550	600	700	DHGM	
Gençlere yönelik yayımlanan roman sayısı	-	1	1	1	1	1	DYGM	
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik yayımlanan eser sayısı	26	1	1	1	1	1	DYGM	
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik süreli yayınlarda yer alan makale sayısı	25	25	25	25	25	25	DYGM	
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik sesli ve görüntülü yayın sayısı	29	30	30	30	30	30	DYGM	

STRATEJİK AMAÇ 4

Başkanlığımızın kurumsal kapasitesini geliştirmek.

HEDEF 4.1

Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin verimliliğini artırmak.

▶ STRATEJİLER

- Hizmet içi eğitim faaliyetlerini rehber eğitimciler vasıtasıyla geliştirmek.
- Plan dönemi sonuna kadar tashih-i huruf kursuna alınan personel sayısını artırmak.
- Personelin tamamını etik konusunda eğitime almak.
- İdari işler konusunda il müftüsü, ilçe müftüsü, şube müdürü ve şef kadrolarında çalışan personelin tamamını eğitime almak.
- Uzaktan eğitim sistemi oluşturmak ve bu yöntem ile personele hizmet içi eğitim vermek.
- Eğitim görevlilerini yeni eğitim metodları konusunda bilgilendirmek ve verimliliklerini artırmak amacıyla çalıştay ve toplantılar düzenlemek.
- Yeni eğitim metodlarını Başkanlığa uyarlamak.
- Hizmet içi eğitim merkezlerinin sayısını artırmak
- Eğitimler konusunda üniversite ve araştırma merkezleri ile işbirliği yapmak.
- Personelin gelişimine yönelik eserler hazırlamak ve yayımlamak.
- Hafızlık müessesesini ve mevcut personelin hafızlık yapmasını teşvik etmek.
- Personeli eğitim seviyelerini yükseltmeye teşvik etmek.

Stratejik Amaçlar

- Din Hizmetlerinin verimli bir şekilde ifa edilebilmesi için Başkanlığa nitelikli ve liyakatli personel kazandırmak.
- 6002 sayılı Kanun'la özlük hakları iyileştirilemeyen personelin özlük haklarının iyileştirilebilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.
- Başkanlığımızın ihtiyaç duyduğu kadroları temin etmek ve atamaların yapılmasını sağlamak.
- Sınavlar için gerekli teknik altyapı ve personel altyapısını tamamlamak.
- Her yıl yirmi ilde görev yapan personel ile din görevlilerinin verimliliğini artırmaya yönelik çalıştaylar düzenlemek.
- Personelin din hizmeti sunarken karşılaştığı sorunları tespit ederek çözüm üretmek.
- Personel yetkinliklerini tespit etmek.
- Eğitim görevlilerinin sayısını artırmak.
- Başkanlık merkez hizmet tesislerinin yapımını tamamlamak.
- Hizmet içi eğitim merkezlerinin fiziki yapılarını iyileştirmek.
- Her yıl 3 yerleşim birimine diyanet evi yapmak.

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Tashih-i huruf kursuna alınan personel sayısı	850	1020	1225	1470	1765	2115	EHGM	
İhtisas eğitimine alınan personel sayısı (30 ay)	588	588	650	700	750	800	EHGM	
Uzun süreli (ihtisas eğitimi hariç altı ay ve daha fazla süren) hizmet içi eğitime alınan personel sayısı	198	220	250	300	350	390	EHGM	
Kısa süreli (altı aydan daha az süren) hizmet içi eğitime alınan personel sayısı	20655	19400	21670	20890	22480	23150	EHGM	
Dinî yüksek ihtisas merkezi sayısı (kümülatif)	3	7	-	-	-	-	EHGM	
Hizmet içi eğitim merkezi sayısı (kümülatif)	15	16	17	19	21	23	EHGM	
Adaylık eğitiminde kişi başına düşen toplam ders saati	168	250	250	250	250	250	EHGM	
Hizmet içi eğitimden memnuniyet oranı	90	90	90	90	90	90	EHGM	
Eğitim gören personel sayısı / eğitim görevlisi sayısı	61	60	58	58	57	56	EHGM	
Personelin gelişimine yönelik olarak hazırlanan yayın sayısı	1657000	1739850	1826842	2014093	2114479	2220526	DYGM	
Personelin gelişimine yönelik olarak hazırlanan yayın çeşidi	50	3	3	3	3	3	DYGM	
Hafız personel sayısı	17687	-	-	-	-	-	İKGM	
Yüksek öğrenimli personel sayısı / toplam personel sayısı	68,15	-	-	-	-	-	İKGM	
Lisansüstü eğitilmiş personel sayısı	1036	-	-	-	-	-	İKGM	

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Yabancı dil tazminatı alan personel sayısı	545	-	-	-	-	-	İKGM	
Tamamlanan diyanet evi sayısı	-	3	3	3	3	3	YHGM	
Personel yeterliklerini tespit etmeye yönelik düzenlenen çalıştay sayısı	1	3	3	3	3	3	İKDM	SGB DHGM EHGM
Din hizmeti sunumunda karşılaşılan sorunlar anketinin yapılması	-	-	✓	-	-	-	SGB	
e-learning yöntemi ile eğitim verilen personel sayısı	5000	6000	7500	8500	10000	15000	SGB	

HEDEF 4.2

Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek.

► STRATEJİLER

- Başkanlığımızda performans yönetimi sistemini kurmak.
- Başkanlığımıza ait kadrolara yönelik yetkinlik havuzu oluşturmak.
- Başkanlığımız merkez teşkilatı için ISO 27001 belgesi almak.
- Başkanlığımızda risk ve süreç yönetimi sistemleri ile norm kadro çalışmalarını tamamlamak ve atamalarda norm kadroyu esas almak.
- e-mobil uygulamasının içeriğini zenginleştirmek.
- Başkanlığımızda bir proje ofisi kurmak, proje hazırlama ve işleri projelere göre yönetme kültürünü yerleştirmek.
- Başkanlığın merkez ve taşra teşkilatlarındaki hizmet ünitelerinin bir standarda kavuşmasını sağlamak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Performans yönetimi sisteminin kurulması	-	-	-	-	-	✓	SGB	
Bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurulması	-	-	✓	-	-	-	SGB	
Risk yönetimi sisteminin geliştirilerek uygulamaya konulması	-	-	-	-	-	✓	SGB	
Norm kadro çalışmalarının geliştirilerek uygulamaya konulması	-	-	-	-	-	✓	SGB	
Elektronik Belge ve Süreç Yönetimi Sisteminin uygulamaya konulması	-	-	✓	-	-	-	SGB	YHGM
İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi'nin kurulması	-	✓	-	-	-	-	İKGM	SGB
Kurumsal web portaline geçilmesi (%)	-	% 40	% 75	% 100	% 100	% 100	SGB	
Felaket Kurtarma Sisteminin kurulması	-	-	✓	-	-	-	SGB	
Proje ofisinin kurulması	-	-	-	✓	-	-	SGB	
Proje yönetimi konusunda eğitim alan personel sayısı	5	30	120	200	200	200	SGB	

STRATEJİK AMAÇ 5

Dünyada objektif İslâm algısı oluşturmak ve bu anlayışı yaymak.

HEDEF 5.1

İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarla ilişkileri geliştirerek ortak çalışma alanlarının artırılmasına katkı sağlamak.

İslâm ülkeleri ile ilişkileri geliştirmek, bu ülkelerle birlikte dünyada objektif İslâm algısı oluşturmak ve İslâm'ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışını yaymak.

▶ STRATEJİLER

- Dinî gün ve gecelerde diğer İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarla birlik sağlanması amacıyla faaliyetler yürütmek.
- Her yıl bir ülkedeki Din İşleri Yüksek Kurulu'na mümasil kurum ve kuruluşlarla bilgi ve tecrübe paylaşımı yapmak.
- Hac organizasyonu vesile kılınarak her yıl en az üç İslâm ülkesinin hac organize heyeti ile bilgi ve tecrübe paylaşımı yapmak.
- Balkan Ülkeleri Diyanet İşleri Başkanları, Avrasya İslâm Şûrası ve Afrika Müslüman Ülke ve Toplulukları Dini Liderler toplantılarını periyodik olarak düzenlemek.
- Diğer ülkelerde yaşayan dindaşlarımıza yönelik yayınların çeşitlendirilmesi ve çevirilerinin yapılması
- İşbirliği yapılan Müslüman ülke ve topluluk sayısını artırmak.
- Balkan ülkelerindeki vakıf mallarının iadesi ile ilgili çalışmalar yapmak.
- Müslüman ülke ve topluluklardaki dini idarelerin kurumsal yapıları ile ilgili araştırmalar ve incelemeler yapmak.
- Vekalet yoluyla kesilen kurbanları ihtiyacı olan Müslüman ülke

Stratejik Amaçlar

ve toplulukları ile başka ülkelerde yaşayan soydaşlarımıza ulaştırmak.

- Müslüman ülke ve toplulukların katılımlarını sağlayacak uluslararası toplantı, konferans, panel, Kur'an-ı Kerim yarışması vb. organizasyonlar yapmak.
- Yurt dışında düzenlenen Kutlu Doğum Haftası etkinliklerini bölgedeki diğer Müslümanların da katılımlarını sağlayacak şekilde planlamak.
- Müslüman ülke ve topluluklar arasında birlik sağlanması için çalışmalar yapan uluslararası kurumların faaliyetlerine etkin bir şekilde katılmak ve öncülük etmek.
- Müslüman ülkeler ve topluluklar tarafından organize edilen faaliyetlere katılmak.
- Müslüman ülke ve topluluklarla ortak çalışma yapılabilecek projeler hazırlamak.
- İlişki kurulan ülkelere müşavirlik / ataşelik veya koordinatörlük açmak.

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Dinî bilgi paylaşımı yapılan ülke ve topluluk (kurum ve kuruluş) sayısı (kümülatif)	2	4	6	8	10	12	DİYK	
Hac organizasyonunda bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılan ülke sayısı	-	3	4	5	6	7	HUHGM	
Balkan Ülkeleri Diyanet İşleri Başkanları Toplantısına katılan ülke sayısı	-	13	13	13	13	13	DİGM	TDV
Avrasya İslâm Şûrası Toplantısına katılan ülke sayısı	-	51	51	51	51	51	DİGM	TDV
Afrika Kıtası Müslüman Ülke ve Toplulukları Dini Liderler Toplantısına katılan ülke sayısı	40	-	-	-	-	50	DİGM	
İşbirliği yapılan İslâm ülkesi ve Müslüman topluluk sayısı	50	60	63	66	70	75	DİGM	
Vakıf mallarının iadesi ile ilgili çalışma yapılan ülke sayısı (kümülatif)	1	3	5	7	8	10	DİGM	
Başkanlığımızca düzenlenen uluslararası organizasyon sayısı	17	2	3	3	4	3	DİGM	
Yurt dışından Başkanlığımızı ziyaret eden heyet sayısı	200	75	75	80	80	80	DİGM	
Başkanlığımızdan yurt dışına gönderilen heyet sayısı	170	50	80	80	100	100	DİGM	
Yurt dışında işbirliği protokolü imzalanan kurum ve kuruluş sayısı	17	4	5	6	11	12	DİGM	
Başkanlığımızca katılım sağlanan uluslararası örgütlerce düzenlenen organizasyon sayısı	22	15	20	20	20	20	DİGM	

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarınca düzenlenen ve Başkanlığımızca katılım sağlanan faaliyet sayısı	22	15	20	20	20	20	DiGM	
Başkanlığımızca katılım sağlanan uluslararası örgütlerce düzenlenen organizasyon sayısı	22	15	20	20	20	20	DiGM	
Müslüman ülke ve topluluklarla diğer ülkelerde bulunan soydaşlarımıza ulaştırılan vekalet yoluyla kesilmiş kurban sayısı	30123	30000	30500	32000	35000	40000	DiGM	
Hedefe yönelik hazırlanan proje sayısı	4	4	5	5	6	6	DiGM	
Temsilcilik açılan ülke sayısı (kümülatif)	38	78	80	82	86	90	DiGM	
Müslüman ülke ve topluluklardaki dini idarelerle ilgili yapılan inceleme ve araştırma sayısı	4	5	7	9	11	13	DiGM	

HEDEF 5.2

İslâm ülkeleri ile birlikte dünyada objektif İslâm algısını oluşturmak.

► STRATEJİLER

- Dünyada İslâm dini, İslâm ve Müslüman imajı konularında yapılan çalışmalarını takip edip değerlendirmek.
- ABD'nin Başkenti Washington'da cami, araştırma merkezi ve diğer sosyal ve kültürel faaliyet alanlarını da içeren bir kültür merkezi yaptırmak.
- Dini konularda yönlendirici rol oynayan yurtiçi ve yurtdışı kuruluşları takip etmek ve değerlendirmek.
- Hedefe yönelik ilmî toplantılar düzenlemek.
- Önemli Türkçe eserleri yabancı dillere tercüme ederek yayımlamak.
- Yabancı dillerde yayımlanmış önemli eserleri Türkçeye tercüme ederek yayımlamak.
- Yabancı dillerde Kur'an-ı Kerim meali hazırlamak ve yayımlamak.
- Ülkelerdeki din özgürlüklerini takip ederek raporlamak.
- İlişki kurulan ülkelere müşavirlik / ataşelik açmak veya koordinatör atamak.

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Hedefe yönelik düzenlenen ilmî toplantı sayısı	3	3	3	4	4	5	DİGM	
Farklı dillere çevrilen eser sayısı	20	2	2	2	2	2	DYGM	
Farklı dillerden Türkçeye çevrilen eser sayısı	-	2	2	2	2	2	DYGM	
Yayımlanan meal sayısı	3	1	-	-	-	-	DYGM	

HEDEF 5.3

İslâm'ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışı sunmak ve yaygınlaşmasına öncülük etmek.

► STRATEJİLER

- İslâm dininin doğru bir şekilde anlaşılmasını ve öğrenilmesini sağlamak üzere düzenlenen uluslararası toplantı, konferans, sempozyum, panel, vaaz, Kur'an-ı Kerim yarışması vb. din ve eğitim hizmetleri ile sosyal faaliyetleri artırmak.
- İlişki kurulan ülke sayısını artırmak.
- Avrupa Birliği sürecine ilişkin Başkanlığın iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığımız web sitesini 2016 yılı sonuna kadar daha fazla yabancı dilde yayın yapar hâle getirmek.
- Objektif İslâm algısını yaymaya yönelik yazılı ve görsel materyaller hazırlamak.
- Değişik dil ve lehçelerde Kur'an-ı Kerim Meali hazırlamak ve ücretsiz dağıtmak.
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve İslâm dinine mensup topluluklara yönelik değişik dil ve lehçelerde yayınlar hazırlamak ve ücretsiz dağıtmak.
- Yurt dışındaki soydaş ve dindaşlarımıza yönelik yerel din hizmetleri ve din eğitimi destekleyici faaliyetlerde bulunmak.
- Kardeş şehir projesi kapsamında ilişki kurulan ülke ve şehir sayısını artırmak.
- Yurt dışında yaptırılan camilere destek olmak.
- Yurt dışında dinî eğitim verilecek okul (ortaöğretim ve yükseköğretim) yaptırılması için faaliyetlerde bulunmak.

Stratejik Amaçlar

- Yurt dışından ülkemize getirilen öğrenciler için yurt ve pansiyonlar yaptırmak.
- Tercüme bürosu kurmak.
- İlişki kurulan ülkelere müşavirlik / ataşelik açmak veya koordinatör atamak.
- Çağın gelişen iletişim araçlarını kullanarak daha fazla insana ulaşmak.
- Yurt dışında İslâm ile ilgili çıkan yayınları / yorumları takip etmek, değerlendirmek ve arşivlemek.
- Yurt içindeki misyonerlik faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek.
- Yurt dışındaki misyonerlik faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek.
- Türkiye’de yaşayan, çalışan, iş yapan yabancılarla istişare toplantıları düzenleyerek yorumlarını dikkate almak.
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımız ile İslâm ve diğer dinlere ilişkin dini, sosyal ve kültürel gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek.

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Başkanlığımızca yurt dışında düzenlenen uluslararası toplantı, konferans, panel vb. etkinlik sayısı	22	15	20	20	20	20	DİGM	
Yurt dışında düzenlenen ve Başkanlığımızca katılım sağlanan uluslararası toplantı, konferans, panel vb. etkinlik sayısı	3	3	3	4	4	5	DİGM	
İşbirliği yapılan ve hizmet götürülen ülke sayısı	58	60	63	66	70	75	DİGM	
Soydaş ve dindaşlarımızın yaşadıkları ülkelerde ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü) sayısı	7011798	250000	260000	270000	280000	300000	DİGM	DYGM DHM
Eğitilen mahallî din görevlisi sayısı	72	74	76	80	82	84	DİGM	
Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ile Asya ve Afrika ülkelerinden imam-hatip liselerine getirilen öğrenci sayısı	481	621	770	920	1070	1070	DİGM	TDV
Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ile Asya ve Afrika ülkelerinden lisans eğitimi için getirilen öğrenci sayısı	670	670	700	700	700	700	DİGM	
Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ile Asya ve Afrika ülkelerinden yüksek lisans ve doktora eğitimi için getirilen öğrenci sayısı	185	185	185	200	200	200	DİGM	TDV
Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ile Asya ve Afrika ülkelerinden Kur'an kurslarında eğitim için getirilen öğrenci sayısı	600	605	610	620	620	625	DİGM	EHGM

Stratejik Amaçlar

Performans göstergeleri / Önemli aşamalar ve çıktılar

	Mevcut Durum	2012	2013	2014	2015	2016	Sorumlu Birim	İlgili Birim
Yurt dışından ülkemize yaz Kur'an kursları için getirilen öğrenci sayısı	300	310	330	340	340	345	DİGM	EHGM
Kur'an-ı Kerim Meali hazırlanan yabancı dil sayısı	-	1	1	1	1	1	DYGM	
Ücretsiz dağıtılan yabancı dillerdeki eser sayısı	123500	130000	148000	150000	160000	170000	DİGM	DYGM
Basılı yayın yapılan yabancı dil sayısı	20	2	2	2	2	2	DYGM	
Web sitesinin yayına açıldığı yabancı dil sayısı	-	3	4	5	6	7	SGB	DİGM
Web sitesinin yabancı diller kısmına erişim sayısı	-	15000	20000	25000	30000	35000	SGB	
Web sitesinin yabancı diller kısmındaki etkileşim* sayısı	-	700	900	1200	1400	1700	SGB	
Kullanılan sosyal ağ sayısı	2	-	-	-	-	-	BHİM	
Yurt dışında İslâm ile ilgili takip edilen yayın sayısı	20	25	30	35	35	35	DİGM	TDV
Yurt içindeki din propagandası yapanlar hakkında hazırlanan rapor sayısı	-	2	2	2	2	2	DHGM	
Yurt dışındaki dini gelişmeler hakkında yapılan çalışmalar	1	2	2	3	3	3	DİGM	
Kardeş şehir projesi kapsamında ilişki kurulan ülke ve şehir sayısı	143	150	160	170	180	190	DİGM	
Yapımına destek olunan cami sayısı	50	55	60	65	70	75	DİGM	

* Etkileşim: Karşılıklı konuşmalar, sorulan sorular, site hakkında yapılan yorumlar vb.

MALİYETLENDİRME

Maliyetlendirme bölümünde stratejik amaçlar ve hedefler bazında yıllara ve plan dönemine ait maliyetler belirlenmiştir.

Stratejik Amaçlar ve Hedefler Bazında Yıllara Göre Maliyetler

Amaçlar ve Hedefler		2012
Amaç 1	Din hizmetlerini toplumun tüm kesimlerine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak	93.922.938
Hedef 1.1	Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek	31.080.108
Hedef 1.2	Yurt dışında hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek	31.139.362
Hedef 1.3	Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak	31.703.468
Amaç 2	Dinî bilgi üretimini, İslâm'ın bilimsel metodolojisi temelinde sistematik hâle getirmek ve kurumsallaştırmak	7.220.759
Hedef 2.1	İslâm'ın bilimsel metodolojisine uygun dinî bilgi üretmek, bunu içselleştirmek ve yaymak.	4.319.148
Hedef 2.2	Dinî bilgi bankası oluşturmak	2.901.611
Amaç 3	Toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlayacak faaliyetlerde bulunmak	13.719.074
Hedef 3.1	Toplumsal problemlerin çözümünde etkin rol almak	7.800.537
Hedef 3.2	Ahlaki yozlaşmayı önleyici çalışmaları artırmak	5.918.537
Amaç 4	Başkanlığımızın kurumsal kapasitesini geliştirmek	24.511.242
Hedef 4.1	Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin verimliliğini artırmak	20.093.471
Hedef 4.2	Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek	4.417.771
Amaç 5	Dünyada objektif İslâm algısı oluşturmak ve bu anlayışı yaymak	22.408.660
Hedef 5.1	İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarla ilişkileri geliştirerek ortak çalışma alanlarının artırılmasına katkı sağlamak	8.774.865
Hedef 5.2	İslâm ülkeleri ile birlikte dünyada objektif İslâm algısını oluşturmak	7.139.362
Hedef 5.3	İslâm'ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışı sunmak ve yaygınlaşmasına öncülük etmek	6.494.433
STRATEJİK AMAÇLAR İÇİN KULLANILACAK ÖDENEK TOPLAMI		161.782.673

Maliyetlendirme

2013	2014	2015	2016	TOPLAM
98.366.766	105.237.012	126.284.414	151.541.297	575.352.428
32.412.027	35.508.722	42.610.466	51.132.560	192.743.883
32.436.037	35.512.268	42.614.722	51.137.666	192.840.055
33.518.702	34.216.022	41.059.226	49.271.072	189.768.490
7.621.754	9.583.543	10.541.897	11.596.087	46.564.040
4.649.427	6.648.972	7.313.869	8.045.256	30.976.672
98.366.766	2.934.571	3.228.028	3.550.831	15.587.368
15.036.070	18.110.401	21.732.481	26.078.977	94.677.004
8.059.000	10.096.000	12.115.200	14.538.240	52.608.977
6.977.070	8.014.401	9.617.281	11.540.737	42.068.027
25.151.622	25.827.425	30.992.910	37.191.492	143.674.691
20.655.565	21.321.154	25.585.385	30.702.462	118.358.037
4.496.057	4.506.271	5.407.525	6.489.030	25.316.654
23.117.331	27.276.507	32.731.808	39.278.170	144.812.476
8.817.400	12.765.400	15.318.480	18.382.176	64.058.321
7.436.037	7.512.268	9.014.722	10.817.666	41.920.055
6.863.894	6.998.839	8.398.607	10.078.328	38.834.101
169.293.543	186.034.888	222.283.511	265.686.024	1.005.080.639

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

İzleme, Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı'nın uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanması anlamını taşımaktadır. Değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

İzleme, Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı'nın uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanması anlamını taşımaktadır. Değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Stratejik planda yer alan hedeflere ulaşmak için yürütülecek faaliyet ve projelerin izleme ve değerlendirme çalışmaları Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın koordinasyonunda yürütülecektir.

İzleme ve değerlendirme süreci Başkanlığımız Stratejik Planı'nın uygulamaya başlanmasını takiben başlayacaktır. Bu aşamada stratejik planı izlemede kullanılacak program birimlerimizin kullanımına sunulacaktır.

Stratejik planda performans göstergelerinden sorumlu birimler tespit edilmiştir. Birimler, performans göstergelerine ait bilgileri belirli periyotlarda programa gireceklerdir. Strateji Geliştirme Başkanlığı'nca stratejik plandaki amaç ve hedeflere ne ölçüde erişildiği periyodik olarak takip edilerek raporlanacak, açıklama ve yorumları da içerecek şekilde üst yöneticiye sunulacaktır. Üst yöneticiden gelen kararlar doğrultusunda birimlere geri bildirimde bulunulacaktır.

Böylece, Plan'ın uygulama sürecinde bir aksama olup olmadığı saptanacak, varsa bunların düzeltilmesine yönelik tedbirler alınarak performans hedeflerine ulaşma konusunda doğru bir yaklaşım izlenmiş olacaktır.